

A Great Gray Owl is perched on a tree stump in a forest. The owl has mottled grey and white feathers and large yellow eyes. The background is a soft-focus forest with green foliage and tree branches.

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

1.5.2017 – 30.4.2018

SISÄLLYSLUETTELO

Vapo lyhyesti	3
Hallituksen toimintakertomus	4
Toimintaympäristö	4
Vapo-konserni	5
Kehitys liiketoimintasegmenteittäin	5
Segmenttirakenne muuttuu tilivuoden 2019 alusta	5
Vapo Oy	5
Neova AB	6
AS Tootsi Turvas	7
Kekkilä-konserni	7
Muut toiminnot	8
Kassavirta, investoinnit ja rahoitus	8
Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu	8
Riskienhallinta ja merkittävimmät riskit	9
Tutkimus- ja kehitystoiminta	10
Ympäristövastuu	11
Vapo Oy:n osakepääoma ja omistus	12
Yhtiökokoukset	12
Henkilöstö	12
Organisaatiomuutokset	12
Muutokset konsernirakenteessa	12
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	12
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	13
Tulevaisuuden näkymät	13
Konsernitilinpäätös, IFRS	16
Konsernin laaja tuloslaskelma	16
Konsernin tase	17
Konsernin rahavirtalaskelma	18
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	19
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot, IFRS	20
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	50
Emoyhtiön tuloslaskelma	50
Emoyhtiön tase	51
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	52
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	63
Konsernin tunnusluvut 2013 - 2018	64
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	65
Tilinpäätösmerkintä	65

VAPO LYHYESTI

Vapo on bioenergian johtava toimija Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Vapon energia-asiakkaille kehitetty tuote- ja palveluvalikoima koostuu paikallisista polttoaineista, kuten turpeesta, pelletistä ja metsäpolttoaineista sekä energiantuotantoon liittyvistä lisäarvopalveluista. Lisäksi yhtiön omistuksessa on seitsemän yhdistetyn lämmön ja sähkön tuotantolaitosta (CHP-laitos) ja noin 150 lämpöläitosta, jotka tuottavat paikallista energiaa. Vapo on kaikilla markkina-alueillaan tärkeä osa paikallista energiainfrastruktuuria.

Vapo-konserniin kuuluu lisäksi puutarhakonserni Kekkilä, joka on puutarhatuotteiden markkinajohtaja Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiö tuottaa Suomessa Kekkilä-brändillä ja Ruotsissa Hasselfors Garden -brändillä kasvualustoja, katteita ja lannoitteita ammattiviljelijöille, kuluttajille sekä viherrakentajille.

Vapo-konsernin Ventures-liiketoiminta kehittää uusia liiketoimintaratkaisuja Vapon vahvuuksien pohjalta. Yhtiön uusimmat liiketoiminnat ovat Vapo Fibers ja Vapo Carbons. Vapo Fibers keskittyy turpeesta saatavan turvekuidun

hyödyntämiseen uusissa käyttötarkoituksissa. Vapo Carbons tähtää nopealla aikataululla turpeeseen pohjautuvien teknisten hiilten kasvaville kansainvälisille markkinoille.

Vapo-konsernissa työskenteli tilikaudella keskimäärin 758 työntekijää. Lisäksi yhtiö työllistää satoja paikallisia urakoitsijoita polttoaineen tuotanto- ja toimitusketjussa.

Lisätietoja yrityksestä: www.vapo.com.

Tilikausi lukuina

Milj. euroa	1.5.2017-30.4.2018	1.5.2016-30.4.2017
Liikevaihto, milj. euroa	419,8	392,1
Käyttökate/EBITDA, milj. euroa	61,1	56,9
Liikevoitto/EBIT, milj. euroa	26,3	20,0
Vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaeriä ja myytyjä toimintoja, milj. euroa	26,3	23,2
Tilikauden tulos, milj. euroa	17,6	8,1
Tulos per osake	586	271
Sijoitetun pääoman tuotto-% ennen veroja	4,3	3,0
Vapaa kassavirta ennen veroja, milj. euroa	73,4	73,2
Omavaraisuusaste 30.4.	51,2	43,0
Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen	3,4	4,7
Energiaturvetoimitukset (TWh)	11,4	10,2
Puupolttoainetoimitukset (TWh)	3,3	3,0
Lämmön toimitukset (TWh)	1,8	1,6
Tapaturmataajuus*	16	19

*Tapaturmataajuus=kaikki työterveyshuollon käynnin vaatineet tapaturmat / milj. työtuntia

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toimitusjohtaja Vesa Tempakka: Liikevaihto kasvoi 7 %, omavaraisuusaste nousi yli 50 %:iin

Vapo-konsernin taloudellinen kehitys tilikaudelta 1.5.2017-30.4.2018 oli varsin tyydyttävä. Konsernin liikevaihto kääntyi usean vuoden jatkuneen laskun jälkeen selvään nousuun. Polttoaineiden sekä lämmön ja sähkön myynti oli merkittävästi vertailukautta suurempaa. Konsernin liikevaihto oli tilikaudelta 419,8 (392,1) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu oli merkittävästi Vapo Oy:ssä (+9 %) ja Neova AB:ssä (+13 %). Kekkilä-konsernin liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla.

Kaikki konsernin liiketoiminnot paransivat kannattavuuttaan, minkä ansiosta Vapo-konsernin liikevoitto oli lähes kolmanneksen vertailukautta suurempi. Konsernin liiketulos oli 26,3 (20,0) miljoonaa euroa. Merkittävimmin kannattavuuttaan paransi Neova AB (sisältäen osakkuusyhtiö Scandbio Ab:n), jonka liikevoitto kolminkertaistui 5,6 (1,5) miljoonaan euroon. Konsernin tilikauden tulos kaksinkertaistui 17,6 (8,1) miljoonaan euroon.

Kesän 2017 turvetuotantokausi oli heikko ja lisäksi märkä syksy vaikeutti energiapuun hankintaa. Energiaturpeen ylivuotiset varastot mahdollistivat polttoaineiden myynnin selvän kasvattamisen ja samalla ne turvasivat monen energia-asiakkaan lämmönoimitukset keväällä tilanteessa, jossa energiapuusta oli markkinoilla selvää niukkuutta ja lämpötila poikkeuksellisen alhainen. Lämmityskauden päättyessä Vapon varastotasot olivat normaalia alhaisemmat kaikissa polttoaineissa.

Alentuneet varastot ja hyvä myynti näkyivät toisaalta vahvana kassavirtana, mikä säilyi edellisvuoden 73 miljoonan euron tasolla. Vahvan kassavirran ja maltillisten investointien ansiosta yhtiö pystyi pienentämään nettovelkojaan selvästi. Yhtiön omavaraisuusaste nousi tilikauden päättyessä 51 (43) prosenttiin

ja nettovelkojen ja käyttökatteen suhde oli vastaavasti 3,4 (4,7).

Kuluneen tilikauden aikana Vapo uudisti sekä strategiansa että rakenteensa. Yhtiö luopui maayhtiöihin perustuneesta holding-yhtiömallista ja siirtyi 1.5.2018 alkaen uuteen maiden rajat ylittävään divisioonaorganisaatioon. Liiketoiminta on jaettu kolmeen divisioonaan, joita tukevat yhteiset Supply Chain Management ja Group Services -toiminnot. Yhtiön liiketoiminta perustuu jatkossa strategiaan joka tähtää liiketoiminnan kasvattamiseen ammattiväljelijöille suunnatussa tarjonnassa Grow&Care -divisioonassa, räätäläöityjen energiatarvikkeiden ja digitaalisten palveluiden tarjontaan yksin ja kumppaneiden kanssa Energy-divisioonassa sekä uusien liiketoimintojen luomiseen New Businesses -divisioonan kautta. Energiaturpeen tarjonta säilyy keskeisessä asemassa konsernin liiketoiminnassa myös jatkossa, mutta turpeen kysynnän kasvun odotetaan siirtyvän muuhun kuin turpeen energiakäyttöön.

Muutoksella haluamme tehostaa yhtiön toimintaa ja nopeuttaa yhtiön muutosta vastaamaan markkinoiden tarpeita ruoankasvatuksessa ja uusien teknologioiden hyödyntämisessä. Positiivinen tuloskehitys ja vahvistunut tase mahdollistavat myös aikaisempaa suuremman liikkumavaran tulevaisuuteen tähtäävissä investoinneissa. Energia on pitkään tukijalkamme ja huolehdimme siitä, että asiakkaidemme energiahuolto on turvattu pitkälle tulevaisuuteen.

Huhtikuussa 2016 julkistettu kuituhanke Vapo Fibers on siirtynyt kaupallistamisvaiheeseen ja se siirrettiin Grow&Care -divisioonaan, koska ensimmäiset tuotteet liittyvät ruokakasvien kasvatamiseen. Lokakuussa 2016 julkistetun Vapo Carbonsin tavoitteena on käynnistää turpeeseen pohjautuvien teknisten hiilten tuotanto Suomessa yhtiön kehittämällä uudella menetelmällä. Hankkeen ympäristöluopaprosessi on kesken. Investointipäätös tehdään myöhemmin tämän vuoden aikana.

Toimintaympäristö

Energian kokonaiskulutus Suomessa oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 377 TWh vuonna 2017, mikä vastasi prosentin kasvua edellisvuoteen verrattuna. Sähkön kulutus oli 85,5 TWh eli lähes saman verran kuin vuotta aiemmin. Sähkön kotimainen tuotanto vuonna 2017 oli 65 TWh, joka oli noin kaksi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Loppukäytön sektoreista teollisuuden muutos oli suurin kahden prosentin kasvulla ja sen osuus koko loppukäytöstä oli 46 prosenttia. Rakennusten lämmitysenergiaa kului lähes saman verran kuin edellisenä vuonna, mikä vastasi 26 prosentin osuutta energian loppukäytöstä. Liikenteen energiakäyttö pysyi myös lähes samana 17 prosentin osuudella.

Uusiutuvien energianlähteiden käyttö jatkoi kasvuaan ja niiden osuus nousi ennätyskalliseen 36 prosenttiin energian kokonaiskulutuksesta. Uusiutuvan energian osuus on noussut lähes 10 prosenttiyksikköä 2010-luvulla. Fossiilisten polttoaineiden käyttö väheni viisi prosenttia ja vastaavasti energian tuotannon hiilidioksidipäästöt vähenivät viisi prosenttia vuonna 2017. Puupolttoaineiden kulutus kasvoi 3,5 prosenttia ja ne pysyivät Suomen merkittävimpana yksittäisenä energianlähteenä 27 prosentin osuudella. Kasvu johtui metsäteollisuuden sivutuotteiden ja jätepuun polton lisääntymisestä. Turpeen kulutus pysyi lähes samana edellisvuoteen verrattuna.

Viime vuosien hintatasoon verrattuna öljyn, kivihiihen ja maakaasun hinnat nousivat merkittävästi tilikauden aikana. Pohjoismaiden vesivarannot olivat tilikauden alussa alle pitkäaikaisen keskiarvon, mutta sateinen kesä kasvatti varantoja pitäen sähkön hinnan alhaisena. Lauhdevoimalaitoksilla ei juurikaan tuotettu sähköä, mikä heijastui niin turpeen kuin energiahakkeen kysyntään.

Suomen nykyisen hallituksen ohjelmaan on kirjattu tavoite, jonka mukaan uusiutuvan, päästöttömän energian osuus halutaan nostaa yli 50 prosenttiin vuonna 2030. Hallitusohjelman toinen tavoite

on nostaa energiantuotannon omavaraisuusaste 55 prosenttiin, missä turpeella on oma tärkeä roolinsa. Hallitus haluaa puolittaa tuontiöljyn käytön sekä aikais-taa hiilen energiakäytön lopettamisen vuoteen 2029 mennessä.

Suomessa Vapo Oy:n turpeen seitsemän miljoonan kuutiometrin tuotantomäärä jäi sateisen kesän johdosta suunniteltua pienemmäksi. Tavoitteesta jäätin jo kolmantena vuonna peräkkäin. Edellisinä kesinä tuotetut varmuusvarastot turvasivat kuitenkin asiakkaiden polttoainetoimitukset.

Kesän 2017 turvetuotantokausi oli heikko ja lisäksi märkä syksy vaikeutti energiapuun hankintaa. Tilikauden viimeiset kolme kuukautta olivat huomattavasti normaalia kylmempää lisäten polttoaineiden ja lämmön toimituksia.

Vapo-konserni

Konsernin tilikauden tulos tilikaudelta 1.5.2017-30.4.2018 kaksinkertaistui vertailuvuodesta ja oli 17,6 (8,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi seitsemän prosenttia ja oli 419,8 (392,1) miljoonaa euroa. Konsernin liiketulos parani 31

Liikevaihto segmenteittäin

MEUR	1-4/2018	1-4/2017	Muutos %	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos %
Vapo Oy	132,3	114,9	15,2	269,8	247,4	9,1
Kekkilä-konserni	32,3	33,5	-3,4	90,4	89,5	0,9
Neova AB	22,8	19,6	16,3	48,7	43,3	12,5
AS Tootsi Turvas	6,7	7,5	-10,2	16,8	16,0	5,0
Muut	0,2	0,1	149,6	0,5	0,3	67,3
Segmenttien välinen liikevaihto	-2,8	-1,9	47,8	-6,3	-4,4	45,1
Yhteensä	191,6	173,7	10,3	419,8	392,1	7,1

Liikevoitto/-tappio segmenteittäin

MEUR	1-4/2018	1-4/2017	Muutos %	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos %
Vapo Oy	19,3	11,9	62,5	16,8	13,2	27,0
Kekkilä-konserni	1,3	-0,6	314,4	2,7	-1,1	342,6
Neova AB	3,2	1,9	67,9	3,5	0,9	304,9
AS Tootsi Turvas	0,7	1,0	-29,9	1,9	1,3	47,1
Muut	-0,1	-0,2	52,4	-0,7	-0,8	9,7
Osakkuusyhtiöt	2,0	1,1	78,7	2,1	0,6	250,0
Eliminoinnit	0,5	5,4	-90,5	-0,1	5,8	-102,2
Yhteensä	26,9	20,5	31,2	26,3	20,0	31,7

prosenttia ja oli 26,3 (20,0) miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vertailukelpoinen liiketulos ilman kertaluonteisia eriä ja myytyjä toimintoja oli 23,2 miljoonaa euroa. Käyttöpääoman pienentymien ja maltilliset investoinnit näkyivät vahvana liiketoiminnan kassavirtana (vapaa kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja), joka päättyneellä tilikaudella oli 73,4 (73,2) miljoonaa euroa. Tämä on mahdollistanut myös konsernin velkojen pienentämisen, mikä näkyy rahoituksen tunnuslukujen parantumisenä. Konsernin omavaraisuus tilikauden lopussa oli 51,2 (43,0) prosenttia ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen 3,4 (4,7).

Kehitys liiketoiminta-segmenteittäin

Yhtiön segmenttiraportointi muodostuu konsernin erillisyyhtiöistä. Vapo Oy:n segmentissä raportoidaan kuitenkin myös energialiiketoimintaa palvelevien pienempien yhtiöiden tulokset, sillä myös niiden toimintaa ohjataan Vapo Oy:n kautta. Näitä yhtiöitä ovat Salo Energiantuotanto Oy, Piipsan Turve Oy, Suo Oy ja Hanhisuon Turve Oy.

Segmenttirakenne muuttuu tilivuoden 2019 alusta

Vapo-konsernin organisaatio muutettiin tilikauden FY19 alusta lukien maiden rajat ylittävään divisioonamalliin. Divisioonilla on yhteiset tukitoiminnot. Vapo-konsernin taloudellisessa raportoinnissa aikaisempi erillisiin yhtiöihin perustuva segmenttiraportointi muutettiin 1.5.2018 alkaen divisiooniin pohjautuviin segmentteihin. Raportoivat segmentit ovat jatkossa Energy, Grow&Care ja New Businesses.

Vapo Oy

Vapo Oy tarjoaa yrityksille, kunnille ja kuluttajille paikallisia polttoaineita, lämpöratkaisuja ja ympäristöturpeita. Polttoaineiden osuus yhtiön ulkoisesta liikevaihdosta on noin 70 prosenttia, lämpöratkaisujen noin 25 prosenttia ja ympäristöturpeiden noin viisi prosenttia. Yhtiön uusimmat kaupalliset liiketoiminnot ovat Vapo Fibers ja Vapo Carbons. Vapo Fibers keskittyy turpeesta saatavan turvekuidun hyödyntämiseen uusissa käyttötarkoituksissa. Vapo Carbons

tähtää nopealla aikataululla turpeeseen pohjautuvien teknisten hielten kasvaville kansainvälisille markkinoille.

Segmentin tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2018) liikevaihto oli 132,3 (tammi-huhtikuu 2017 114,9) miljoonaa euroa. Liiketulos raportointijaksolta oli 19,3 (11,9) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia kustannuksia 2,0 (6,0) miljoonaa euroa. Edellisen vuoden kertaerä sisältää 3,5 miljoonaa euron kustannuksen Harvestian omistusosuuden myynnistä, joka eliminoitui konsernitason kymälä keväät paikkasi lauhan syksyn ja vuoden vaihteen aiheuttamaa lämmitystarpeen laskua, mikä näkyi polttoaineiden ja lämmön kysynnän kasvuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Voima- ja lämpölaitosten energian myyntihinnat kehittyivät suotuisasti edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Liikevaihtoa ja myyntivolyymia kasvattivat Lämpö ja sähkö -liiketoiminnan uudet käynnistyneet laitokset muun muassa

Jyväskylässä, Jämsässä ja Luodossa.

Segmentin koko tilikauden liikevaihto oli 269,8 (247,4) miljoonaa euroa. Liiketulosta kertyi 16,8 (13,2) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia kustannuksia 0,7 (4,0) miljoonaa euroa. Koko tilikauden polttoaineen ja lämpöenergian toimitukset kasvoivat edellisvuodesta. Kasvanut myyntivolyymi ja tehostunut toiminta paransivat liiketuloa ennen kertaluonteisia eriä. Investoinnit olivat 23,6 (30,9) miljoonaa euroa. Tilikaudella toimitettiin energiaturvetta yhteensä 10,2 (9,2) TWh ja lämpöä 1,4 (1,2) TWh.

Lämpö ja sähkö -liiketoiminnan myyntiä kasvattivat aiempina ja kuluneena vuonna tehdyt investoinnit kasvuun ja kylmä talvi. Polttoainekustannukset nousivat, jonka seurauksena tulos jäi vähän edellisvuoden tasosta.

Kesän 2017 tuotantokaudella turvetuotanto jäi selkeästi sekä tavoiteltua että lämmityskauden tilauskantaa alhaisemmaksi. Vaikka varastotaso laski, edelli-

sinä vuosina tuotetut varmuusvarastot turvasivat asiakkaiden polttoainetoimitukset. Myynnin volyymien kasvu paransi turveliiiketoiminnan tulosta. Tulos jäi kuitenkin edellisvuotta alhaisemmaksi huonon turvekesän aiheuttaman kustannuskehityksen sekä pienempien maa-alueiden myyntitulojen takia.

Puupolttolaitosten kannattavuus parani vertailukaudesta. Metsäpolttolaitosten myyntivolyymi kasvoi voimakkaasti. Myyntihinnat jäivät aavistuksen edelliskautta alhaisimmiksi muun muassa puunjalostusteollisuuden runsaan sivutuotetarjonnan vuoksi.

Pelletin liikevaihto laski, mutta kannattavuus parani edelliseen tilikauteen verrattuna. Kotimaan toimitusvolyymi kasvoi mm. lisääntyneen voimalaitoskysynnän ansiosta ja viennin osuus liikevaihdosta laski merkittävästi. Kannattavuutta paransivat tuotannossa ja raaka-ainehankinnassa toteutetut tehostamistoimet.

Vapo Oy

	1-4/2018	1-4/2017	Muutos	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos
Liikevaihto (milj. €)	132,3	114,9	15,2 %	269,8	247,4	9,1 %
Liikevoitto (milj. €)	19,3	11,9	62,5 %	16,8	13,2	27,0 %
Investoinnit (milj. €)	6,5	10,8	-39,3 %	23,6	30,9	-23,8 %
Henkilöstö	381	365	4,5 %	391	383	2,2 %
Turvetuotanto (milj. m3)	0	0		7,1	7,4	-4,1 %
Energian myynti, turve (GWh)	5 391	4 419	22,0 %	10 186	9 244	10,2 %
Energian myynti, muut polttoaineet (GWh)	1 539	1 259	22,2 %	2 944	2 588	13,7 %
Lämmön ja höyryn myynti (GWh)	664	582	14,0 %	1 372	1 163	18,0 %

Neova AB

Neova AB on Vapo Oy:n ruotsalainen tytäryhtiö, joka tarjoaa asiakkailleen kaukolämpöä omien kaukolämpöverkkojen kautta sekä räätälöityjä lämmitysratkaisuja teollisille asiakkaille. Lisäksi yhtiö tuottaa ja markkinoi turvetuotteita energia-asiakkailleen sekä kasvuturvetuotteiden käyttäjille. Vuosimyynti jakaantuu lähes tasan lämpöratkaisujen ja turvetuotteiden kesken.

Tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2018) liikevaihto oli 22,8 (19,6) miljoonaa euroa. Kauden liiketulos oli 3,2 (1,9) miljoonaa euroa. Energiaturpeen myynti oli odotuksia parempi ja se kasvoi edelliseen vuoteen ver-

rattuna. Myös ympäristöturpeen myynti kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna selvästi. Lämpö ja sähkö -liiketoiminnan myynti oli edellisen vuoden tasolla. Liiketulos sisältää kertaluonteisia tuottoja, kustannuksia ja alaskirjauksia 0,1 (-1,0) miljoonan euron arvosta.

Koko tilikauden liikevaihto oli 48,7 (43,3) miljoonaa euroa ja liiketulos kasvoi merkittävästi ja oli 3,5 (0,9) miljoonaa euroa. Tilikauden investoinnit olivat 5,6 (3,2) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy yhteensä kertaluonteisia tuottoja, kustannuksia ja alaskirjauksia yhteensä 0,8 (-0,7) miljoonaa euroa.

Osakkuusyritys Scandbio Ab:n tuloskehitys jatkui positiivisena kolmannella tertiilillä myynnin kasvun ansiosta. Yhtiö

paransi koko vuoden tulosta merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen.

Tilikaudella toimitettiin energiaturvetta yhteensä 0,8 (0,7) TWh ja lämpöä 0,4 (0,4) TWh. Kasvuturvetuotteiden kasvoivat merkittävästi ja olivat 1,0 (0,6) miljoonaa kuutiometriä.

Neova AB

	1-4/2018	1-4/2017	Muutos	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos
Liikevaihto (milj. €)	22,8	19,6	16,3 %	48,7	43,3	12,5 %
Liikevoitto (milj. €)	3,2	1,9	67,9 %	3,5	0,9	304,9 %
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta (milj.€)	1,9	1,5	27,4 %	2,1	0,6	279,8 %
Investoinnit (milj. €)	2,7	0,9	191,1 %	5,6	3,2	74,0 %
Henkilöstö	86	84	1,8 %	87	86	0,7 %
Turvetuotanto (milj. m3)	0	0		1,2	1,3	-5,6 %
Energian myynti, turve (GWh)	458	357	28,1 %	831	710	16,9 %
Energian myynti, muut polttoaineet (GWh)	38	36	5,0 %	69	68	2,1 %
Lämmön ja höyryn myynti (GWh)	196	199	-1,4 %	421	448	-6,1 %

AS Tootsi Turvas

AS Tootsi Turvas on Vapo Oy:n virolainen tytäryhtiö, jonka pääliiketoiminta muodostuu kasvu- ja energiaturvetuotteiden ja puupolttolaitosten myynnistä sekä lämmöntuotannosta ja -myynnistä. Kasvuturvetuotteita muodostaa vuosimyynti-

tä 45 prosenttia, puupolttolaitosten 30 prosenttia, energiaturvetuotteita 15 prosenttia ja lämpö 10 prosenttia.

Tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2018) liikevaihto oli 6,7 (7,5) miljoonaa euroa. Kauden liikevoitto oli 0,7 (1,0) miljoonaa euroa.

Koko tilikauden liikevaihto oli 16,8

(16,0) miljoonaa euroa ja liikevoitto 1,9 (1,3) miljoonaa euroa. Tilikauden investoinnit olivat 0,8 (3,3) miljoonaa euroa.

Tilikauden energiaturvetuotteiden myynti oli 0,4 (0,2) TWh. Kasvuturvetuotteiden myynti oli 0,7 (0,7) miljoonaa kuutiometriä.

AS Tootsi Turvas

	1-4/2018	1-4/2017	Muutos	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos
Liikevaihto (milj. €)	6,7	7,5	-10,2 %	16,8	16,0	5,0 %
Liikevoitto (milj. €)	0,7	1,0	-29,9 %	1,9	1,3	47,1 %
Investoinnit (milj. €)	0,2	0,6	-71,6 %	0,8	3,3	-74,9 %
Henkilöstö	32	33	-3,0 %	32	33	-2,8 %
Turvetuotanto (milj. m3)				0,7	0,4	75,0 %
Energian myynti, turve (GWh)	191	115	66,1 %	353	223	58,3 %
Energian myynti, muut polttoaineet (GWh)	76	152	-50,0 %	316	358	-11,8 %
Lämmön ja höyryn myynti (GWh)	18	16	12,5 %	31	30	4,4 %

Kekkilä-konserni

Kekkilä-konserni kehittää, valmistaa ja markkinoi puutarha-alan korkealaatuisia kasvualustoja, kasviraivanteita ja katemateriaaleja sekä kotipuutarhan ja pihan rakentamisen tuotteita harrastajille, ammattiviljelijöille ja viherkäsityksille.

Tilikauden kolmannen tertiilin (tammi-huhtikuu 2018) liikevaihto oli 32,3 (33,5) miljoonaa euroa. Edellisen vuoden liikevaihto sisältää 1,9 miljoonaa euroa divestoidun Norjan liiketoiminnan myyntiä. Kauden liiketulos oli 1,3 (-0,6) miljoonaa euroa. Edellisen vuoden tulokseen sisältyi kertaluonteisia kustannuksia 3,0 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintojen myyntiin liittyen.

Konsernin kolmannen tertiilin liikevaihto oli samalla tasolla jatkuvien liiketoimintojen osalta edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kevään ja huippusesongin ajoittuminen vaikeuttaa suoraa vertailua vertailuvuoteen, mutta molempien vuosien osalta sääolosuhteet ovat siirtäneet myyntiä edelliseltä tilikaudelta seuraavalle. Kekkilän ammattiviljely- ja Recycling -liiketoiminnat kasvoivat aikaisempaan vuoteen verrattuna. Liiketoiminnan vertailukelpoinen tulos jäi pienemmäksi kuin edellisenä vuotena erityisesti kuluttajaliiketoiminnassa.

Koko tilikauden liikevaihto oli 90,4 (89,5) miljoonaa euroa ja liiketulos 2,7 (-1,1) miljoonaa euroa. Tilikauden inves-

toinnit olivat 3,0 (2,2) miljoonaa euroa. Edellisen vuoden tulokseen sisältyi kertaluonteisia kustannuksia 3,2 miljoonaa euroa pääosin Norjan liiketoimintojen myyntiin liittyen.

Kumulatiivisesti jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto kasvoi erityisesti ammattiviljely- ja kuluttajaliiketoiminnassa. Ammattiviljelyliiketoiminnassa globaali markkina on ollut kasvussa. Kuluttajaliiketoiminta kärsii edelleen multatuotteiden valmistuksen ylikapasiteetista ja asiakaskunnan ostovoiman keskittymisestä.

Kekkilä Oy luopui 31.3.2017 omistuksestaan Kekkilä-konsernin Norjan tytäryhtiöissä myymällä niiden osakkeet norjalaiselle Nordic Garden AS:lle.

Kekkilä-konserni

	1-4/2018	1-4/2017	Muutos	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos
Liikevaihto (milj. €)	32,3	33,5	-3,4 %	90,4	89,5	0,9 %
Liikevoitto (milj. €)	1,3	-0,6	314,4 %	2,7	-1,1	342,6 %
Investoinnit (milj. €)	0,9	0,4	112,4 %	3,0	2,2	33,8 %
Henkilöstö	239	261	-8,3 %	240	261	-8,1 %
Turvetuotanto (milj. m3)	0	0		1,4	1,4	-2,5 %

Muut toiminnot

Muut-segmentti pitää sisällään Vapo Clean Waters Oy:n, Tanskan tytäryhtiön Vapo A/S:n sekä Forest BtL:n, jonka operatiivinen toiminta lakkautettiin vuonna 2014.

Vapo Clean Waters Oy aloitti toimintansa yhtiönä 1.5.2016. Clean Waters on keskittynyt vesiensuojeluun ja luonnon

monimuotoisuutta parantaviin suunnitelu-, rakentamis- ja kunnossapitolveluihin- ja tuotteiden kehittämiseen. Liiketoimintaa ei ole saatu kannattavaksi ja huhtikuussa Vapo teki päätöksen yhtiön toiminnan hallitusta lakkauttamisesta. Yhtiön toiminta päättyy ensi tilivuoden aikana, kun käynnissä olevat asiakasprojektit on saatettu loppuun. Luonnonvesien hallintaan ja puhdistamis-

miseen liittyvää tuotekehitystoimintaa jatketaan Vapo Oy:ssä, jonne suurin osa henkilöstöstä siirtyi.

Muut-segmentin tilikauden kolmannen tertiilin liikevaihto oli 0,2 (0,1) miljoonaa euroa ja liiketulos -0,1 (-0,2) miljoonaa euroa. Koko tilikauden liikevaihto oli 0,5 (0,3) miljoonaa euroa ja liiketulos -0,7 (-0,8) miljoonaa euroa.

Muut

	1-4/2018	1-4/2017	Muutos	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	Muutos
Liikevaihto (milj. €)	0,2	0,1	149,6 %	0,5	0,3	67,3 %
Liikevoitto (milj. €)	-0,1	-0,2	52,4 %	-0,7	-0,8	9,7 %
Henkilöstö	7	10	-30,0 %	8	10	-17,1 %

Kassavirta, investoinnit ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta ennen veroja tilikaudella 1.5.2017-30.4.2018 oli 73,4 (73,2) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma jatkoi pienentymistään erityisesti alentuneiden polttoainevarastojen ansiosta, mikä paransi kassavirtaa 37,6 (14,7) miljoonalla eurolla. Lisäksi omaisuuden myynnit paransivat kassavirtaa 6,3 (41,2) miljoonaa euroa.

Päättyneen tilikauden bruttoinvestoinnit olivat 31,5 (39,6) miljoonaa euroa. Tilivuoden merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Lämpö ja sähkö -liiketoiminnan kapasiteetin laajennus- ja energiatehokkuusinvestointeihin ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseen sekä turvetuotannossa ympäristönsuojeluun, kenttien ylläpitoon ja uusien tuotantoalueiden valmisteluun. Nettoinvestoinnit (bruttoinvestoinnit – omaisuuserien

myynnit) olivat 25,2 (-1,6) miljoonaa euroa.

Korolliset nettovelat olivat tilikauden lopussa 206,2 (269,6) miljoonaa euroa. Korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen (net debt/EBITDA) 30.4.2018 oli 3,4 (4,7). Lyhytaikainen korollinen velka oli 12,2 (127,4) miljoonaa euroa. Vapon pitkäaikaisista korollisista veloista 36,5 prosenttia on omavaraisuuteen sidotun kovenanttiehdon piirissä, jonka ehdot täytyivät katsauskauden lopussa. Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 51,2 (43,0) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 59,3 (79,4) prosenttia. Konsernin taseen loppusumma oli 697,5 (812,4) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat -6,0 (-9,8) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät olivat 1,4 (2,5) prosenttia liikevaihdosta.

Konserni suojaa suojauspolitiikkansa mukaisesti pääosan seuraavien 12 kuukauden ennustetusta nettovaluuttavirrastaan. Suojausinstrumentteina on

käytetty pääasiassa valuuttatermiinejä ja -swappeja. Tärkein suojattava valuutta on Ruotsin kruunu. Huhtikuun lopussa konsernin seuraavien 12 kuukauden valuuttasuojausaste oli 94 prosenttia.

Toimintaan sisältyvä luontainen kausivaihtelu

Vuodenaikojen mukaan vaihteleva lämmitystarve tuo merkittävää syklisyyttä konsernin liiketoimintaan. Ensimmäinen vuosikolmannes toukokuusta elokuuhun keskittyy polttoaineiden tuotantoon ja hankintaan, kun taas tilivuoden toinen vuosikolmannes käynnistää varsinaisen lämmityskauden ja polttoainetoimitusten määrä kasvaa. Tilikauden viimeinen kolmannes on yhtiön lämmön, sähkön ja polttoaineiden myynnin kannalta vahvin jakso. Päättyneellä tilikaudella lämmityskauden lämpötila oli edellisvuotta viileämpää erityisesti

viimeisellä kolmanneksella mikä lisäsi lämmön ja polttoaineiden myyntiä.

Kekkilän puutarhaliiketoiminta on myös altis kausivaihteluille parhaimman kysynnän ajoituessa kevääseen. Päättyneellä tilikaudella kevätseisonki ei pääsyt vielä kunnolla vauhtiin huhtikuun loppuun mennessä, mikä siirsi myyntiä seuraavalle tilikaudelle.

Riskienhallinta ja merkittävimmät riskit

Riskienhallinta Vapossa on olennainen osa liiketoiminnan johtamista ja johtamisjärjestelmää. Näin muodostetaan luonteva kokonaisuus, jossa riskien tunnistaminen ja seuranta saavat oman selkeän paikkansa osana organisaation strategian muodostamista ja operatiivista toteutusta. Vapo-konsernissa riskejä hallitaan eri organisaatiotasolla sen mukaan, missä niihin pystytään tosiasiallisesti vaikuttamaan. Riskienhallinnan toteutuksesta ja toimivuudesta vastaavat liiketoimintavastuulliset Vapo-konsernin ja Vapo Oy:n johtajat, sekä itsenäisesti Vapo-konsernin tytäryhtiöiden toimitusjohtajat. Lisäksi konsernitoimintojen johtajat vastaavat riskienhallinnasta omalla toiminta-alueellaan. Nämä organisoivat omassa liiketoiminnassaan riskienhallintatyön sekä raportoivat vastuualueensa merkittävimmät riskit omille johtoryhmilleen ja hallituksilleen sovittuina aikoina.

Vapo-konsernin riskit on jaoteltu seuraaviin pääluokkiin: strategiset ja vuositason liiketoimintariskit (sisältäen riskit liittyen investointeihin & yritys-järjestelyihin, markkinaympäristöön ja regulaatioon), operatiiviset riskit (sis. vahinkoriskit) sekä riskit liittyen rahoitus- ja hyödykemarkkinoihin

1. LIIKETOIMINTARISKIT Regulaatoriskit

Tiukentuvista tulkinnanvaraisista säädöksistä aiheutuva turvetuotannon ympäristölupien saannin epävarmuus on merkittävä riski kaikille Vapon turveliketoiminnoille ja energiaturvetta koskien myös Suomen energiaomavaraisuudelle. Tämä osittain jo toteutunut riski estää ja hidastaa uusien turvetuotantoalueiden käyttöönottoa niin, että asiakkaiden tarpeet voitaisiin täyttää kaikissa olosuhteissa myös tulevaisuudessa. Turvetuotannon jatkuvuuden kannalta olennaista on, että uusien turvetuotantoalueiden ympäristöluvitus tapahtuu joka puolella maata tasapuolisesti ja yksiselitteisiin ympäristökriteereihin perustuen.

Bioenergian kestävyyskriteerien laadinta EU:ssa on edennyt Suomen kannalta varsin hyvin

Euroopan parlamentin 2018 tammikuun päätös bioenergian kestävyyskriteereistä tukee hyvin suomalaista metsien hoitoa ja puuenergian tuotantotapaa. Parlamentti äänesti riskiperusteisen maakohtaisen arvioinnin puolesta, eikä kieltoja eri puujakeille hyväksytty. Linjauksen mukaan kehittyneille biopolttoaineille sekä kiinteälle ja kaasumaiselle bioenergialle on nyt samat periaatteet. EU-jäsenmaiden neuvosto valmisteli kantansa jo joulukuussa 2017. Neuvoston ja parlamentin näkökulmissa on kuitenkin useita eroja, joita on sovittava yhteen vuoden 2018 trilogi-neuvotteluissa. Komission, parlamentin ja jäsenmaiden neuvoston keskinäiset trilogi-neuvottelukierrokset käynnistyivät helmikuussa. Kun päätös on saatu aikaan, puuenergian käytön perusteet ovat selvät jopa vuosikymmenen ajan.

Kestävyyskriteereissä on ollut Vapon kannalta riskejä. Bioenergian käyttöä lauhdetuotannossa on esitetty tukelottomaksi, millä olisi arvaamattoman kielteiset seuraukset Keski-Euroopan bioenergiatavoitteiden saavuttamiselle: CHP-tuotantoa on monissa EU-maissa mahdotonta merkittävästi lisätä käyttöpotentiaalin puuttuessa. Myös biomassan käytön fossiilisten polttoaineiden seospoltossa on esitetty olevan uusiutuvan energian tuen este. Esityksillä olisi horjuttu vakavasti erityisesti kansainvälistä pellettimarkkinaa, joka on kasvanut sen myötä, että pellettiä on käytetty kivihii- len seospolttoaineena lauhdesähkön tuotannossa. Nämä riskit ovat olemassa niin kauan kunnes kestävyyskriteerien trilogi-neuvottelut on saatu päätökseen.

Suomi kieltää kivihii- len käytön 2029 – paine energiaturvetta kohtaan voi kasvaa

Hallitus päätti kehysriihessä 10.4.2018 kieltää kivihii- len käytön vuonna 2029. Niille kaupunkien kaukolämpöyhtiöille, jotka sitoutuvat luopumaan kivihii- len käytöstä jo vuonna 2025, hallitus valmistelee 90 miljoonan euron kannustepaketin.

Yhtenä keinona kivihii- len käytön vähentämiseksi ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen on ehdottanut kaasun kilpailukyvyyn parantamista kivihii- len nähdessä. Tällöin hiili voisi korvautua kaasulla olemassa olevia kaasulaitoksia hyödyntämällä.

Kivihii- len kieltämisen myötä julkisuudessa on ollut vaatimuksia myös ener-

giaturpeen käytön kieltämisestä samoin kuin turpeen veron korottamisesta. Näin siitä huolimatta, että parlamentaarinen energia- ja ilmastokomitea linjasi mietinnössään vuonna 2014 turpeen osalta, että ”siitä luovutaan vasta viimeisenä fossiilista polttoaineista luopumisen jälkeen”.

Parlamentaarinen yritystukiryhmä ei päässyt kevättalvella 2018 yhteisymmärrykseen yritystukien leikkaamisesta. Puheenjohtaja Pekkarisen kahdessa eri esityksessä oli esillä mm. metsäteollisuutta koskevat energiaintensiivisten yritysten veronpalautusten leikkaaminen, jota kompensoitaisiin alentamalla sähkön verotusta.

Pekkarisen ehdotuksessa turpeen veroa esitettiin korotettavaksi tasolle 3,4 euroa/MWh nykyisestä 1,9 eurosta. Jos turpeen veroa korotettaisiin, nykyisen lain mukaan metsähakkeen tuki pienenesi. Mikäli turpeen vero nousisi ja metsäteollisuuden veronpalautuksista luovuttaisiin, turpeen vero nousisi metsäteollisuusasiakkaille nykytasosta noin kahdeksankertaiseksi. Energiaveroihin ei koskettu myöskään hallituksen kehysriihessä. Energiaverot voivat seuraavan kerran olla esillä syksyllä 2018 hallituksen budjettiriihessä.

Metsien hoitotuen poistaminen 2020-luvulla voi vaikeuttaa puupolttoaineen saatavuutta

Kestävän metsätalouden rahoituslakiin perustuvasta tukimuodosta käytetään nimeä Kemera. Tuki on tarkoitettu nuorten metsien hoitoon ja tuen turvin markkinoille saadaan samalla energia- puuta. Kemera-järjestelmä uusiutuu vuoden 2020 jälkeen. Mikäli Kemera-järjestelmästä luovuttaisiin, on olemassa riski, että metsäteollisuuden korkeasuhdanteen ja lisääntyneen puun jalostuskäytön johdosta metsäenergiaa ei saataisi markkinoille kasvutavoitteita vastaavasti.

Energiaturpeen ylivuotiset varastot pienenevät entisestään

Bioenergia ry:n jäsenkyselyn mukaan Suomessa oli energiaturvetta varastossa 1.5.2018 yhteensä 5,3 TWh. Järjestön mukaan vapun varastotilanne on heikentynyt tasaisesti viimeiset viisi vuotta. Lämmityskauden päätyttyä ennen uuden turvetuotantokauden alkua energiaturpeen kaupallisten varastojen tulisi olla huoltovarmuussyistä 7–8 TWh:n tasolla.

Huoltovarmuuskeskuksen voimatalouspoolin kiinteiden kotimaisten polttoaineiden jaosto ilmaisi asiasta huolensa toukokuussa 2018. ”Sateisesta syksystä aiheutunut polttoaineiden märkyys,

loppupalven pakkaset ja metsäteiden kelirikosta aiheutuneet metsäenergian toimitusvaikeudet kasvattivat monin paikoin turpeen menekkiä energiantuotannossa. Kova kysyntä söi energiaturpeen ylivuotisia varastoja”, todettiin asiaa koskevassa tiedotteessa.

Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista on seuraava: ”Turpeen käyttö sähkön ja lämmön yhteistuotannossa on turvattava. Saatavuuden varmistamiseksi sääriskien varalle tavoitteena on, että maassa on noin puolen vuoden käyttöä vastaavat turvevarastot turvetuotantokauden alkaessa.”

Mikäli turpeen käyttöä veroratkaisuin edelleen vaikeutetaan samalla kun tuotantomahdollisuudet heikkenevät mm. kirstyvien ympäristölupaehtojen vuoksi, on riski, että Vapo ei enää pysty vastaamaan yllättäviin polttoainehuollon muutostarpeisiin.

Markkinariskit

Vapon energialiiketoimintaan liittyy merkittäviä markkinariskejä sekä lopputuotteen kysynnän että puuperäisten polttoaineiden ja niiden raaka-aineiden hinnan ja saatavuuden osalta.

Huoli ilmaston tilasta on johtanut energia-alan murrokseen, jossa perinteisiin fossiilisiin polttoaineisiin perustuvien energiaratkaisujen osuus tulee väistämättä laskemaan. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2010 turvetta käytettiin Suomessa energialähteenä 27 TWh (7 prosenttia kokonaiskulutuksesta), kun vuonna 2017 vastaava luku oli 15,6 TWh (4,1 prosenttia). Lasku on ollut suurinta sähköntuotannossa. Turpeen kysyntäriskin pienentämiseksi Vapo panostaa nykyisten polttoaineasiakassuhteiden syventämiseen tarjoamalla toimitusvarmimmat polttoaine- ja energiaratkaisut muun muassa operointipalvelujen, laitosten tehostamishankkeiden tai muiden lisäarvopalvelujen avulla.

Puuperäisten polttoaineiden kysyntä on kasvanut energiayhtiöiden etsiessä fossiilisten polttoaineiden rinnalle muita vaihtoehtoja. Kysynnän kasvu on lisännyt pelletin tuotantoa Euroopassa. Myös tuonti Euroopan ulkopuolelta on kasvanut. Ylitarjontatilanteesta kilpailu pellettimarkkinoilla on kiristynyt, mikä näkyy markkinahintojen laskuna yhtiön päämarkkinoilla Suomessa ja Ruotsissa. Markkinoiden kasvaessa oikeahintaisen raaka-aineen saatavuus suhteessa lopputuotteen hintaan on avainasemassa kilpailukyvyn varmistamiseksi.

Lämpö ja sähkö -liiketoimintaan vaikuttavat lämmitys-, teollisuushöyry- ja

sähkömarkkinoiden sekä polttoaine- ja kilpailevien energiaratkaisumarkkinoiden kehitykset. Sähkön hinta Suomessa ja Euroopassa säilyi edelleen matalalla tasolla pienentäen sähkön myynnistä saatuja tuottoja. Kilpailevat uuden teknologian energiaratkaisut muodostavat lisääntyvän uhan myös kotimaisilla polttoaineilla tuotettavalle energialle, joskin menneellä tilikaudella kaukolämmön kanssa kilpailevien lämmitysmuotojen kustannukset pysyivät pääosin entisellä tasollaan ja kaukolämpö säilytti kilpailukykinsä. Uudet lämmitysmuodot, eri lämmitysmuotojen yhdistelmät ja energiansäästö ovat keskeisiä kaukolämpöliiketoiminnan kehittämisessä.

Öljyn markkinahinta nousi tilikaudella voimakkaasti, mikä lisäsi kustannuksia sekä polttoaineiden tuotannossa että toimitusketjussa.

2. OPERATIIVISET RISKIT Sääriskit

Sääolosuhteet vaikuttavat Vapon liiketoimintoihin laajasti. Talvella lämpötila vaikuttaa ulkoisten ja sisäisten asiakkaiden polttoainetarpeeseen sekä omien lämpö- ja voimalaitosten käyntiasteeseen. Keväällä sääolosuhteet myös ratkaisevat puutarhakaupan kiivaimman sesongin ajoittumisen konsernin tilivuoden katkon ympärille vaikuttaen koko vuoden tuloskehitykseen. Kesäaikana sään vaikutus kohdistuu biopolttoaineiden ja ympäristötuotteiden tuotantomääriin sekä laatuun.

Kesän 2017 turvetuotanto onnistui suunnitellusti Ruotsissa ja Virossa, mutta jäi tavoitteesta Suomessa. Tavoitteesta jääminen lisäsi tilikauden tulosvaikutteisia kustannuksia.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä ovat työturvallisuus, omaisuus- ja keskeytysvahinkoriskit sekä ympäristöriskit. Vahinkoriskien toteutumista pyritään estämään ennakoivilla riskienhallintatoimenpiteillä ja nopealla reagoinnilla havaittuihin vaaroihin. Riskit, joita ei voida hallita omin toimenpitein, vakuutetaan mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on myönteisen työturvallisuuden ja omaisuudenuojaa koskevan kulttuurin jatkuva edistäminen läpi kaikkien toimintojen. Mittavat panostukset turvallisuuskulttuurin muuttamiseen näkyvät jo muun muassa tapaturmien lukumäärän ja tapaturmataajuuden laskuna sekä turvallisuushavaintojen ja niiden perusteella tehtävien parannustoimenpiteiden kasvuna koko Vapo-konsernissa.

Työturvallisuus

Vapo-konsernin panostus työturvallisuuteen ja -hyvinvointiin on tuottanut tulosta. Kaiken toimintamme lähtökohtana on työn turvallisuus sekä ennakoivan ja välittävän turvallisuuskulttuurin kehittäminen. Koko tilikauden FY2018 kaikkien tapaturmien taajuus (MTR) laski verrattuna FY2017 tilikauteen ja oli 16 (19). Turvallisuushavaintojen käyttöä jatkoi edelleen tasaista nousua. Tilikaudella FY2018 turvallisuushavaintojen määrä kasvoi n. 52 % edelliskaudesta.

3. RAHOITUS- JA HYÖDYKERISKIT

Yhtiö hallitsee rahoitusriskiä ja ylläpitää maksuvalmiutta tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen suhteellista osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysaikatauluja. Lisäksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä hallitaan hajauttamalla varainhankintaa eri pankkien ja rahoitusinstrumenttien välillä.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriski. Rahoitusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto, jota ohjaa hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita, valuutanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja, koronvaihtosopimuksia sekä hyödykejohdannaisia.

Hyödykeriskien osalta Vapo ostaa suojauspalveluita sähkön hankintaa ja myyntiä koskien. Sähkökaupan osuus Vapon liiketoiminnasta on erittäin pieni.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan panostukset tilikaudella 1.5.2017 - 30.4.2018 olivat yhteensä 1,9 (1,1) miljoonaa euroa, mikä on 0,4 (0,3) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyi yhtiön strategisen uudistumisen tukemiseen Vapo Oy:ssä sekä Vapo-konsernin muissa yhtiöissä.

Vapo Ventures kehittää ja kaupallistaa Vapon uusia liiketoimintoja, jotka perustuvat yhtiön vahvuuksiin, nouseviin asiakatarpeisiin, raaka-ainearvoihin, osaamiseen ja verkostoihin. Ventures vastaa myös konsernin innovaatio- ja IPR johtamisesta. Tavoitteena on löytää luonnonvarojen kestäväään käyttöön perustuvia ratkaisuja jalostusasteen nostamiseksi uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi.

Vapo Venturesissa kehitetyn uuden liiketoiminta-alusta Vapo Fibersin® tavoitteena on tuoda turveraaka-aine teol-

listen toimijoiden käyttöön. Tilikaudella voimavarat suunnattiin kehittämään valikoituja tuotteita, joissa markkinoille pääsyn odotetaan olevan perusteltua ja turvekuidun erikoisominaisuuksien pääsevän parhaiten oikeuksiinsa.

Vapo Venturesin kehittämässä Vapo Carbons hankkeessa suunnitellaan tehdasinvestointia aktiivihiilen tuotantolaitokseen. Aktiivihiiltä käytetään vesien ja kaasujen puhdistamiseen ja sen kansainvälinen markkina on lupaava kasvavien puhdistustarpeiden vuoksi. Päätös ensimmäisen tehtaan rakentamisesta pyritään tekemään vuoden 2018 kuluessa.

Vapon ensimmäinen start up -liiketoiminta Vapo Clean Waters Oy keskittyi luonnonvesien hallintaan ja puhdistamiseen. Tavoitteena oli saavuttaa niin paljon ulkopuolisia asiakkaita, että liiketoiminnan taloudellinen kannattavuus olisi kääntynyt positiiviseksi. Liiketoimintaa kehitettiin yhteensä neljä vuotta, ensin Vapo Oy:ssä minkä jälkeen liiketoiminta yhtiöitettiin. Hyvästä asiakaspalautteesta huolimatta toiminta joudutaan lakkauttamaan vuoden 2018 aikana, sillä luonnonvesien käsittelyn markkinat eivät ole tukeneet liiketoiminnan kasvua toivotulla tavalla.

Vapo Oy:n tutkimus- ja kehitystyö painottui turvetuotannon ympäristövastuullisuuden, uusien liiketoimintojen sekä energia- ja ympäristöturpeiden tuotantoon liittyvien menetelmien kehittämiseen. Ympäristövastuullisuuden edistämiseksi selvitettiin ensi kertaa maasto-olosuhteissa veden kalvosuodattusta turvetuotannon vesienkäsittelyssä. Lisäksi yhtiössä jatkettiin aurinkosähköjärjestelmien soveltuvuuden selvittämistä turvetuotannon kuivatusvesien pumpauksessa. Turpeen laadunhallinnan parantamiseksi yhtiö kehitti eri mittausmenetelmiä polttoaineen kosteuden nopeaan mittaukseen sekä tulosten havainnollistamiseen.

Uuden liiketoiminnan luomista rahkasammalbiomassasta edistettiin kehittämällä rahkasammalen tuotantomenetelmää ja käsittelyprosessia.

Ympäristövastuu

Vastuu ympäristöstä on tärkeä osa Vapon jokapäiväistä liiketoimintaa. Yhtiö on toteuttanut kansainvälisestikin ainutlaatuisen ympäristövastuullisuusohjelman. Tiikerinloikka-nimellä toteutetun hankkeen yksi tavoite oli parhaan vesienkäsittelyteknologian (BAT) käyttöönotto

kaikilla turvetuotantoalueilla. Kesä 2017 oli kolmas tuotantokausi, jolloin kaikilla Vapon turvetuotantoalueilla oli käytössä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen vesienkäsittely. Vapo on sitoutunut lisäksi siihen, että turvetuotannosta poistuvat alueet ovat uudessa maankäytössä viimeistään kahden vuoden kuluessa tuotannon päättymisestä. Muita ohjelman tavoitteita olivat muun muassa omaehtoisten ympäristötarkastusten tehostaminen ja entistä aktiivisempi tiedottaminen turpeen käytön kokonaisvaikutuksista.

Vuonna 2017 Vapo Oy:ssä panostettiin merkittävästi ympäristöosaamisen lisäämiseen. Erilaisia ympäristö- ja laatukoulutuksia järjestettiin 17 koulutuspäivää ja näihin osallistui yhteensä 291 henkilöä.

Vuonna 2017 käynnistyi Kekkilä Recycling -liiketoiminta, joka on uusi kierätykseen keskittyvä liiketoimintamalli, missä tarjotaan alueellisia jätteiden ja sivutuotevirtojen käsittelypalveluratkaisuja.

Vuonna 2017 turvetuotannon päästötarkkailussa otettiin lähes 17 000 (18 000) näytettä, joista tehtiin 138 000 (145 000) analyysiä. Lisäksi vesistötarkkailussa otettiin 3 100 (2 900) näytettä, joista tehtiin 39 000 (35 000) analyysiä.

Yhtiö jatkoi turvetuotantoalueiden omaehtoisia ympäristötarkastuksia. Urakoitsijat tarkastivat vesienkäsittelyrakenteet tuotantokaudella kahden viikon välein, minkä lisäksi kesäajaksi palkatut 16 ympäristötarkastajaa tarkastivat kaikkien tuotantoalueiden vesienkäsittelymenetelmät sekä ympäristölupaehtojen mukaiset asiat. Vuonna 2017 ELY-keskukset tekivät Vapon turvetuotantoalueille 136 tarkastuskäyntiä.

Vapo jatkoi luontoarvoltaan merkittävien soiden myyntiä suojelutarkoituksiin. Yhtiön luvituspolitiikan mukaisesti uusia tuotantoalueita haetaan vain ojitetuille turvemaille. Vuonna 2017 Suomen turvetuotannon ympäristölupahakemuksista uutta lainvoimaista pinta-alaa saatiin 249 hehtaaria. YVA-menettely saatiin päätökseen 679 hehtaarilla.

Vapo on sitoutunut siihen, että vuoden 2016 lähtien avuttavien uusien tuotantosoiden alapuolisiin vesistöihin kohdistuva kiintoaine- ja humuskuoritus on alhaisempi verrattuna ennen turvetuotantoa olleeseen tilanteeseen. Tuon sitoumuksen toteuttamiseksi Vapo käynnisti Puhdas vesi -projektin, jonka aikana tarkkaillaan uusien tuotantoalueiden vesistövaikutuksia ennen mahdollista turvetuotannon aloittamis-

ta. Näistä kohteista otettiin vuonna 2017 yhteensä 978 näytettä ja niistä tehtiin noin 6 800 analyysiä.

Konsernin ympäristöinvestoinnit olivat 2,8 (2,3) miljoonaa euroa ja ne koostuivat pääasiassa turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteiden tehostamis- ja rakentamistoimenpiteistä sekä Lämpö ja sähkö -liiketoiminta-alueen ympäristölainsäädännön vaatimista investoinneista. Tämän lisäksi yhtiö investoi energiatehokkuuteen ja fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseen. Tilikauden ympäristönsuojelukustannukset ilman oman henkilöstön työpanosta olivat yhteensä 17,2 (18,8) miljoonaa euroa. Ne koostuivat pääasiassa turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteiden ylläpidosta ja kuormitustarkkailuista.

Tuotannossa ollut turveala oli kesällä 2017 Suomessa 32 000 (32 000) hehtaaria. Uusia alueita saatiin tuotantoon 395 (311) hehtaaria tilikauden loppuun mennessä. Tilikauden aikana tuotantoalueita poistui tuotannosta yhteensä 1 114 (1 156) hehtaaria.

Tilikauden aikana seuraavaan maankäyttömuotoon siirtynyt Suomen turvetuotannosta 1 125 (4 194) hehtaaria, josta 131 (1 371) hehtaaria myytiin. Alueita siirrettiin metsitettäviksi 369 (1 235) hehtaaria, pelloiksi 0 (0) hehtaaria ja kosteikoiksi tai lintujärviksi 109 (223) hehtaaria. Maanomistajille alueita palautettiin 516 (1 364) hehtaaria. Tuotannosta poistettujen alueiden jälkihoitoon varaudutaan ympäristövarauksella, jolla katetaan tuotannon päättymisen jälkeisten veloitteiden kustannukset.

Vuonna 2017 Vapossa jatkettiin omien voima- ja lämpölaitosten monivuotista kehitysohjelmaa öljyn käytön vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi. Vapo Oy:n Suomen energiantuotantolaitoksilla kotimaisten polttoaineiden käyttö kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Kivihiilen ja polttoöljyn käyttö väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Konsernitasolla kotimaisten polttoaineiden osuus oli 94,3 (95,3) prosenttia ja Suomessa 95,0 (94,3) prosenttia. Laitosten hyötysuhde pysyi edellisen vuoden tasolla.

Vuoden 2017 merkittävimpiä energiatehokkuusinvestointeja olivat Vekaranjärven lämpökeskuksen savukaasupesurin käyttöönotto ja Forssan voimalaitoksen siirtyminen etäkäyttöön.

Vapo Oy:n osakepääoma ja omistus

Vapo Oy:llä on yksi osakesarja. Osakkeita on kaikkiaan 30 000 kappaletta. Osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökouksessa, ja kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Jos yhtiön osake siirtyy muulle kuin sellaiselle yhtiön ulkopuoliselle taholle, joka on osakeyhtiölain 8 luvun 12 pykälän mukaisessa konsernisuhteessa yhtiön osakkeenomistajaan, on yhtiön osakkeenomistajalla oikeus lunastaa siirtynyt osake. Mikäli useampi osakkeenomistaja haluaa käyttää lunastusoikeuttaan, osakkeet jaetaan lunastukseen halukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Tilikauden päättyessä 30.4.2018 Vapo Oy:n osakepääoma oli 50 456 377,94 euroa.

Vapo Oy on Suomen valtion ja Suomen Energiavarat Oy:n omistama yhtiö. Suomen valtio omistaa osakkeista 50,1 prosenttia (15 030 osaketta) ja Suomen Energiavarat Oy 49,9 prosenttia (14 970 osaketta).

Yhtiökokoukset

Vapo Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 9.10.2017. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.5.2016 - 30.4.2017 ja myönsi vastuuvapauden kaikille hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti maksaa 30.4.2017 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 133,33 euroa osakkeelta, yhteensä 4,0 miljoonaa euroa. Osingon maksupäivä oli 9.10.2017.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi kahdeksan. Puheenjohtajaksi valittiin Johanna Ojala-Niemelä ja varapuheenjohtajaksi Heikki

Miilumäki. Markku Eestilä, Hanna Halmeenpää, Reijo Hongisto, Hannu Hoskonen, Eero Kubin, Esko Kurvinen, Tommi Lunttila ja Tiina Snicker valittiin uudelleen jäseniksi.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Puheenjohtajana jatkaa Jan Lång ja varapuheenjohtajaksi valittiin Markus Tykkyläinen. Tuomas Hyryläinen, Pirita Mikkonen, Minna Pajumaa ja Minna Smedsten jatkavat hallituksen jäseninä. Juhani Järvelä ja Risto Kantola valittiin uusiksi jäseniksi hallitukseen.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Vapo Oy:n hallitus valitsi keskuudesta hallituksen henkilöstövaliokunnan jäseniksi Jan Långin (puheenjohtaja), Tuomas Hyryläisen, Juhani Järvelän ja Minna Pajumaan. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Minna Smedsten (puheenjohtaja), Risto Kantola, Pirita Mikkonen ja Markus Tykkyläinen.

Tarkempi kuvaus yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän toiminnasta päättyneeltä tilikaudelta löytyy yhtiön internet-sivuilla julkaistusta erillisestä selvityksestä.

Henkilöstö

Tilivuoden kolmannella tertiilillä konsernin palveluksessa oli keskimäärin 744 (752) henkilöä. Koko tilivuonna palveluksessa oli keskimäärin 758 (773) henkilöä.

Vapo Oy:n ja Kekkilä Oy:n yhteistointaneuvottelukunnat kokoontuivat tilikauden aikana suunnitellusti kaksi kertaa käsittelemään yhtiöiden ajankohtaisia asioita. Lisäksi henkilöstöllä on edustus Vapon hallintoneuvostossa. Hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa tilikauden aikana.

Organisaatiomuutokset

Maaliskuussa 2018 käynnistettiin koko Vapo-konsernia koskeva rakennemuutos liittyen uuden liiketoimintastrategian toimeenpanoon: maayhtiöihin perustuvasta holding-yhtiömallista luovuttiin siten että jatkossa kolme liiketoimintadivisioonaa vastaa liiketoiminnastaan yhtenä kokonaisuutena Suomen, Ruotsin ja Viron alueella.

Kun rakennemuutokseen liittyvät yhteistointaneuvottelut ja kunkin maan lakien edellyttämät prosessit oli saatu päätökseen, julkistettiin uuden rakenteen mukainen organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2018. Neuvotteluiden jälkeisillä päätöksillä ei ollut vaikutuksia henkilöstön määrään, eikä sillä ollut myöskään vaikutusta konsernin nykyiseen juridiseen yhtiörakenteeseen.

Grow&Care -divisioonan johtajaksi nimitettiin Juha Mäkinen ja Energy-divisioonan johtajaksi nimitettiin Markus Hassinen. New Businesses divisioona kuuluu toimitusjohtaja Tempakan ohjaukseen. Uudessa mallissa kaikkien divisioonien raaka-ainehuoltoa, tuotantoa, logistiikkaa ja hankintoja palvelee erillinen Supply Chain Management-toiminto, jonka johtajaksi nimitettiin Petri Järvinen. Samoin kuin Supply Chain management -toiminto, Group Services -toiminnot palvelevat kaikkia liiketoimintoja yli maarajojen.

Rakennemuutosta tukevat henkilöstömuutokset konsernin johdossa

Jaakko Myllymäki nimitettiin Vapo Carbonsin liiketoimintajohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.2.2018 alkaen. Petri Järvinen nimitettiin Chief Supply Chain Officeriksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.4.2018 alkaen.

Muut henkilöstömuutokset konsernin johdossa

Ekonomi Vesa Tempakka nimitettiin 29.5.2017 alkaen Vapo Oy:n toimitusjohtajaksi. Vapon edellinen toimitusjohtaja Tomi Yli-Kyyny lopetti yhtiön palveluksessa huhtikuun 2017 lopussa. Varatoimitusjohtaja Jyrki Vainionpää toimi vt. toimitusjohtajana 1.5.2017 – 28.5.2017 välisen ajan ja jäi pois yhtiön palveluksesta 1.2.2018.Yrityssuunnittelujohtaja Kari Poikolainen jäi pois yhtiön palveluksesta 31.3.2018.Talusojohtaja Suvi Kupiainen jäi pois yhtiön palveluksesta 28.2.2018. Uudeksi talusojohtajaksi 23.7.2018 alkaen on valittu Jarmo Santala. Konsernin väliaikaisena talusojohtaja on toiminut Antti Koivula 15.1.2018 alkaen.

Muutokset konsernirakenteessa

Kekkilä Oy myi kokonaan omistamansa Norjan tytäryhtiön Hasselfors Garden AS:n sekä 60 prosentin omistusosuutensa Andoy Torv AS:sta Norjassa Nordic Garden AS:lle. Kauppa toteutettiin 31.3.2017.

Hanhisuon Turve Oy fuusioitiin emoyhtiöön Vapo Oy:öön 30.4.2018

Vapo Clean Waters Oy:n toiminta päätettiin lopettaa huhtikuussa 2018. Yhtiön toiminta päättyy ensi tilivuoden aikana, kun käynnissä olevat asiakasprojektit on saatettu loppuun.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Hallitus ehdottaa 6.9.2018 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että Vapo Oy:n tilikauden voitto 3 266 546,92 euroa, kirjataan voittovarojen muutokseksi, jonka jälkeen yhtiökokouksen käytettävissä on voitonjakokelpoisia varoja 170 056 215,76 euroa.

Osinkopolitiikkansa mukaisesti Vapo Oy:n tavoitteena on jakaa keskimäärin osinkoina 50 prosenttia yhtiön tilinpäätöksen osoittamasta vuosivoitosta. Tilikauden päättymisen jälkeen yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.5.2017-30.4.2018 jaetaan osinkoa 5,0 miljoonaa euroa, eli 166,67 euroa osakkeelta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Vapo Oy:n hallitus on 25.5.2018 päättänyt, että Forest Btl Oy asetetaan selvitystilaan.

Tulevaisuuden näkymät

Vapo-konserni on maailman suurimpia energia- ja ympäristöturpeen tuottajia. Yhtiöllä on merkittävä rooli Suomen energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden turvaajana sekä kasvuturpeen tuottajana Euroopassa.

Vapon Energy-divisioona jatkaa konsernin uuden strategian mukaisten toimenpiteiden toteuttamista henkilöstön osaamisen kasvattamiseksi ja uusien digitaalisuutta hyödyntävien energiaratkaisujen tarjoamiseen Suomessa, Ruotsissa ja Virossa yksin ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Polttoainemarkkinassa ei odoteta merkittävää kasvua kiinteillä polttoaineilla tapahtuvan sähkön erillistuotannon jäädessä alhaiseksi.

Vapon Grow&Care -divisioona panostaa alkaneella tilikaudella tuotevalikoiman kehittämiseen ja myynnin kasvattamiseen. Pääpaino on ammattiviljelijöille suunnatun liiketoiminnan kasvattamisessa. Grow&Care -divisioona jatkaa turvekuiduista uusia tuotteita valmistavan tuotantokapasiteetin kehittämistä divisioonaan Vapo-konsernin tuotekehityksiköistä siirretyn Fibers -liiketoiminnan kanssa.

Vapo jatkaa uusien liiketoimintojen kaupallistamistyötä Vapo Carbons ja Vapo Ventures -liiketoiminnoissa. Vapo Carbonsin ensimmäisen teknisten hiilten tuotantoon soveltuvan pilottilaitoksen suunnittelutyö etenee ja investointipäätös pyritään tekemään kuluvan vuoden aikana. Yhtiö ei ole vielä saanut investointipäätöksen tekemisen edellytyksenä olevia ympäristölupia. Uudet liiketoiminnot eivät vielä tuota merkittävää liikevaihtoa tällä tilikaudella.

Turvetuotantokausi on alkanut hyvin, mutta energiapuun varastot ovat tällä hetkellä poikkeuksellisen matalalla tasolla, mikä saattaa aiheuttaa niukkuutta seuraavalla lämmityskaudella.

Vapo-konsernin menestystä mitataan pitkällä tähtäimellä operatiivisen kannattavuuden lisäksi seuraavilla mittareilla: sijoitetun pääoman tuotto, nettovelka / käyttökatte ja omavaraisuusaste.

Konsernin keskeiset tunnusluvut

MEUR	1-4/2018	1-4/2017	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016
Liikevaihto	191,9	173,7	419,8	392,1	459,8
Liikevaihto, jatkuvat toiminnot			419,8	392,1	398,2
Liikevoitto (EBIT)	26,8	20,5	26,3	20,0	8,6
Liikevoitto (EBIT), jatkuvat toiminnot			26,3	23,2	12,0
% liikevaihdosta	14,0	11,8	6,3	5,1	1,9
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	27,8	22,7	27,2	22,4	9,4
% liikevaihdosta	14,5	13,1	6,5	5,7	2,1
Raportointikauden tulos	20,4	14,6	17,6	8,1	-4,4
Käyttökate (EBITDA)	36,8	32,6	61,1	56,9	43,1
+/- Käyttöpääoman muutos	30,0	24,1	37,6	14,7	39,6
- Nettoinvestoinnit	-6,4	0,4	-25,2	1,6	-21,9
Vapaa kassavirta ennen veroja	60,4	57,1	73,4	73,2	60,7
Bruttoinvestoinnit	9,6	13,4	31,5	39,6	38,5
Sijoitetun pääoman tuotto % *			4,3	3,0	1,2
Sijoitetun pääoman tuotto % *, jatkuvat toiminnot			4,3	3,5	1,7
Sijoitetun pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *			4,4	3,4	1,4
Oman pääoman tuotto % *			5,2	2,6	-1,5
Taseen loppusumma			697,5	812,4	795,0
Oma pääoma			347,9	339,7	288,2
Korolliset nettovelat			206,2	269,6	366,6
Omavaraisuusaste %			51,2	43,0	37,6
Korolliset nettovelat/käyttökate			3,4	4,7	8,5
Nettovelkaantumisaste %			59,3	79,4	127,2
Henkilöstö, keskimäärin			758	773	914

* Edelliset 12 kuukautta

** Omavaraisuutta laskettaessa taseen pääomalaina on laskettu omaksi pääomaksi

Emoyhtiö Vapo Oy:n keskeiset tunnusluvut

MEUR	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017	5/2015-4/2016
Liikevaihto	263,3	241,9	252,0
Liikevoitto (EBIT)	14,6	11,8	8,4
% liikevaihdosta	5,6 %	4,9 %	3,3 %
Liikevoitto (EBIT) ennen arvonalentumisia	15,5	13,6	8,6
% liikevaihdosta	5,9 %	5,6 %	3,4 %
Tilikauden tulos	3,3	5,7	-7,3
Käyttökate (EBITDA)	37,1	33,4	28,4
Sijoitetun pääoman tuotto % *	2,4 %	2,0 %	1,2 %
Sij. pääoman tuotto % ennen arvonalentumisia *	2,5 %	2,3 %	1,2 %
Oman pääoman tuotto % *	1,2 %	2,2 %	-2,9 %
Taseen loppusumma	665,6	777,0	770,8
Oma pääoma	252,2	252,9	251,3
Omavaraisuusaste %	38,2 %	32,9 %	33,2 %

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 eur	Liitetieto	5/2017-4/2018	5/2016-4/2017
LIKEVAIHTO	2	419 804	392 103
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-23 534	-20 284
Valmistus omaan käyttöön		4	395
Liiketoiminnan muut tuotot	5	7 657	11 020
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista		1 882	1 106
Materiaalit ja palvelut	6	-162 372	-155 684
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	7	-50 350	-48 123
Poistot	8	-35 740	-35 616
Arvon alentumiset	8	-914	-2 424
Liiketoiminnan muut kulut	9	-130 156	-122 516
LIKEVOITTO		26 281	19 977
Rahoitustuotot	10	2 393	5 995
Rahoituskulut	10	-8 391	-15 819
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		20 284	10 152
Tuloverot	11	-2 664	-2 038
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		17 620	8 115
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuspuhjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen		-251	0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä		-2 058	-775
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		-2 309	-775
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		15 311	7 340
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO			
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		17 576	8 133
Määräysvallattomille omistajille		44	-18
		17 620	8 115
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		15 267	7 353
Määräysvallattomille omistajille		44	-12
		15 311	7 340
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Tulos/osake, euroa		586	271
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		30 000	30 000

Konsernin tase

1 000 eur	Liitetieto	30.4.2018	30.4.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	12	12 854	12 940
Liikearvo	12	5 399	5 436
Maa- ja vesialueet	13	40 821	43 169
Rakennukset ja rakennelmat	13	37 875	38 683
Koneet ja kalusto	13	123 886	121 956
Muut aineelliset hyödykkeet	13	225 992	221 583
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13	24 297	43 849
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	14	19 844	20 654
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	15	709	756
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	16	3 258	3 272
Laskennallinen verosaaminen	18	0	204
Pitkäaikaiset varat yhteensä		494 935	512 502
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	91 407	123 469
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	77 924	80 138
Tuloverosaaminen		251	806
Rahavarat	21	32 999	95 495
Lyhytaikaiset varat yhteensä		202 581	299 908
VARAT YHTEENSÄ		697 515	812 410
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma		50 456	50 456
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot		30 479	30 236
Muuntoerot		-5 077	-3 020
Kertyneet voittovarot		221 624	211 661
Oman pääoman ehtoinen laina	28	50 000	50 000
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		347 482	339 334
Määräysvallattomat omistajat		418	384
Oma pääoma yhteensä	22	347 900	339 718
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	18	16 189	15 925
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	23	230 407	241 122
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	24	6 764	7 077
Pitkäaikaiset varaukset	25	7 853	7 749
Eläkevelvoitteet	26	4 866	4 629
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		266 079	276 501
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	23	12 213	127 399
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	27	69 964	68 687
Lyhytaikaiset varaukset		1 359	105
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		83 536	196 191
OMA JA VIERAS PÄÄOMA		697 515	812 410

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	17 620	8 115
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	36 654	38 040
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien tuloksista	-1 882	-1 106
Rahoitustuotot ja -kulut	1 400	5 243
Tuloverot	2 664	2 038
Muut oikaisut	1 992	320
Oikaisut tilikauden tulokseen yhteensä	40 829	44 535
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	30 188	20 582
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	586	5 428
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	5 200	-14 974
Varausten muutos	451	78
Käyttöpääoman muutos yhteensä	36 425	11 113
Maksetut korot	-7 788	-8 891
Saadut korot	120	389
Muut rahoituserät	5 735	2 801
Maksetut verot	32	-1 467
Liiketoiminnan rahavirta	92 972	56 596
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-31 944	-37 920
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	8 759	34 797
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0	-1 237
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	0	3 502
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	0	0
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	0	3 592
Investoinnit muihin sijoituksiin	-181	0
Luovutustulot muista sijoituksista	77	7 669
Myyntien myynyt lainat	0	0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	5 099
Saadut osingot	1 020	2 623
Investointien rahavirta	-22 269	18 125
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman ehtoisen lainan nosto	0	50 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-125 234	-6 246
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 497	815
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-27 077
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-2 186	-2 065
Maksetut osingot	-4 000	-4 000
Maksetut osingot / hybridilaina	-3 260	
Rahoituksen rahavirta	-133 183	11 427
Rahavarojen muutos	-62 480	86 148
Rahavarat tilikauden alussa	95 495	9 415
Rahavarojen muutos	-62 479	86 148
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-17	-68
Rahavarat tilikauden lopussa	32 999	95 495
Yritysjärjestelyjen rahavarat	0	0

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 eur	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Oman pääoman ehtoisen laina	Yhteensä	Määräysvallatto- mat omistajat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.5.2017	50 456	30 234	-3 020	211 661	50 000	339 334	384	339 718
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako	0	0	0	-7 250		-7 250	-10	-7 260
Siirrot erien välillä		136		-136		0		0
Laaja tulos yhteensä		0	-2 058	17 325		15 267	44	15 311
Muut muutokset								
Muut muutokset		107		24	0	131		131
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.2018	50 456	30 477	-5 077	221 624	50 000	347 482	418	347 900
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.2017	50 456	30 234	-3 020	211 661	50 000	339 334	384	339 718

1 000 eur	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Oman pääoman ehtoisen laina	Yhteensä	Määräysvallatto- mat omistajat	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.5.2016	50 456	30 123	-2 242	208 804		287 144	1 039	288 183
Oman pääoman muutokset								
Osingonjako	0	0	0	-4 000		-4 000	0	-4 000
Siirrot erien välillä		111		-111		0		0
Laaja tulos yhteensä		0	-778	8 130		7 353	-12	7 340
Muut muutokset								
Laskennallisten verojen osuus				-1 162	50 000	48 838		48 838
Muut muutokset				0		0	-643	-643
Tytäryhtiöomistuksien muutokset								
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.2017	50 456	30 234	-3 020	211 661	50 000	339 334	384	339 718

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Yhtiön perustiedot	20
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	20
2. Segmentti-informaatio	25
3. Myydyt toiminnot	27
4. Yrityshankinnat	28
5. Liiketoiminnan muut tuotot	28
6. Materiaalit ja palvelut	29
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	29
8. Poistot ja arvonalentumiset	30
9. Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastajien palkkiot	30
10. Rahoitustuotot ja -kulut	31
11. Tuloverot	31
12. Aineettomat hyödykkeet	32
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	34
14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	35
15. Myytävissä olevat sijoitukset	36
16. Pitkäaikaiset saamiset	36
17. Muut pitkäaikaiset sijoitukset	36
18. Laskennalliset verot	37
19. Vaihto-omaisuus	38
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	38
21. Rahavarat	39
22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	39
23. Rahoitusvelat	39
24. Pitkäaikaiset korottomat velat	40
25. Varaukset	41
26. Eläkeveloitteet	41
27. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	42
28. Rahoitus- ja hyödykeriskien hallinta	42
29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	45
30. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	46
31. Vastuusitoumukset	47
32. Lähipiiritapahtumat	48

Yhtiön perustiedot

Vapo on bioenergian johtava toimittaja ja kehittäjä Suomessa, Ruotsissa ja Virossa. Vapo tuottaa vastuullisesti energiaa muun muassa turpeesta ja puusta. Yhtiön palveluvalikoima kattaa lisäksi erilaiset kokonaisenergiaratkaisut ja näihin liittyvät digitaaliset palvelut ja ympäristöliiketoimintaratkaisut. Vapo on kaikilla markkina-alueillaan tärkeä osa paikallista energiainfrastruktuuria. Vapo-konserniin kuuluu lisäksi puutarhakonserni Kekkilä.

Vapo-konserni koostuu viidestä liiketoiminta-alueesta: Vapo Turvetuotteet, Vapo Lämpö ja sähkö, Vapo Puupolttoaineet, Vapo Ventures ja Kekkilä-konserni. Vapolla on tytäryhtiöitä sekä Suomessa että ulkomailla.

Konsernin emoyhtiö Vapo Oy on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Jyväskylä ja rekisteröity osoite Vapo Oy, Yrjönkatu 42, PL 22, 40101 Jyväskylä. Yhtiön www-osoite on www.vapo.com.

Vapo Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 25.6.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.vapo.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista.

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1.1 Yleistä

Vapo Oy:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä

laadittaessa on noudatettu 30.4.2018 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Vapo-konserni siirtyi IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaiseen raportointiin vuoden 2006 alussa. Aiemmin konserni noudatti suomalaista tilinpäätöskäytäntöä (Finnish Accounting Standards, FAS).

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisö-lainsäädännön vaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua. Esittämistä varten yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty täysiksi tuhansiksi, mikä aiheuttaa pyöristyseroja yhteenlaskuissa.

Tilikauden alusta sovellettavilla uusilla, kapea-alaisilla IFRS-standardimuutoksilla ei ollut vaikutusta Vapon konsernitilinpäätökseen.

1.2. Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Vapo Oy:n, sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on yli 50 prosentin osuus osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Piipsan Turve Oy, jossa Vapon omistusosuus on 48 prosenttia, on yhdistelty sopimusrakenteen perusteella tytäryhtiönä Vapon konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhtiöt, joissa Vapon osuus äänimäärästä on 20-50 prosenttia ja joissa Vapolla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nol-la-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen.

Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konserniyhtiöiden keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankintameno on kohdistettu hankitun kohteen hankintahetkellä yksilöidyille varoille ja veloille niiden käypään arvoon

silloin, kun arvo on voitu määritellä luotettavasti. Hankintamenoa kohdistuksista on kirjattu laskennalliset verot voimassa olevan verokannan mukaan, ja jäljelle jäävä osuus on merkitty taseeseen liikearvoksi.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään myös omana eränään osana omaa pääomaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

1.3. Yhteenvedo käytetyistä merkittävistä laskentaperiaatteista

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät
Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamistai esittämistapoja. Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa, liittyvät varausten määriin, arvonalentumistestauslaskelmien laatimiseen ja niissä käytettyihin oletuksiin sekä rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittelyyn.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä Vapo-konsernilla ole tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tavarihin.

Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssija käyttäen.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Sekä liiketoiminnan että lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten tytäryhtiöiden laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Tuloslaskelman sekä laajan tuloslaskelman ja taseen eri valuuttakurssista aiheutuva pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenoa eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämisvaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä, tuotteesta odotetaan

saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun.

Liikearvo

Yrityksen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja se testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiösijoituksen arvoon. Mikäli kyseisen liikearvon voidaan katsoa kohdistuvan hankitun osakkuusyhtiön varoihin tai muihin aineettomiin oikeuksiin, se poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintameneon vähennettynä arvonalentumisilla

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintameneon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, ohjelmistolisenssit sekä asiakassuhteet. Ne arvostetaan alkuperäiseen hankintameneon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan, joka voi vaihdella viidestä kahteenkymmeneenviiteen vuoteen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkupe- räiseen hankintameneon. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintameneon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Jos käyttö-omaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat 15–40 vuotta
Koneet ja laitteet 3–25 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet 5–30 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja ja turvevarat poistetaan substanssipoistoin

arvioituna taloudellisena käyttöaika- naan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnos- sapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudel- la, jolloin ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannus- hankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että ne lisäävät yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkei- den luovutuksista ja käytöstä poistami- sesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvojen erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuu- serät ja lopetetut toiminnot -standar- din mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Turvevarat

Vapon turveliike toimintoihin liittyvät turvevarat sisältyvät tase-erään aineelli- set hyödykkeet. Turvevaroista tehdään poisto käytön mukaan. Turvevarojen lisäykseksi kirjataan uusien tuotanto- alueiden hankinnan yhteydessä turveva- rojen arvioitua määrää vastaava osuus maksetusta kokonaiskauppahinnasta.

Turvevarojen hankintameneon lisäyk- senä käsitellään lisäksi ns. turvetuotan- non valmistelumenot, jotka aiheutuvat turvetuotantoalueiden tuotantokuntoon saattamisesta. Konsernin tuotannossa olevien tuotantoalueiden turvevarojen m3-määriä seurataan mittauksin. Mit- taustulosten perusteella ei kirjata tasear- vojen muutoksia, mutta niiden perusteel- la tarkennetaan tarvittaessa suunnitellun käytön ja jäljellä olevan turpeen määriin perustuvaa poistosuunnitelmaa.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla, jolloin ne tulevat kirjatuksi niiden menojen kohdalle, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Käyttö-omaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset on kirjattu aineel- listen käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutetaan omaisuuden taloudellisen käyttöajan mukaan.

Arvonalentumiset

Omaisuu- den tasearvoja arvioidaan jokaisen raportointikauden lopussa mahdollisten arvonalentumisten selvit-

tämiseksi. Ennakoivina arvonalentumis- viitteinä seurataan tunnuslukujen lisäksi viranomaispäätöksiä, energiamaarkkina- muutoksia, ja -säätelyä sekä kilpailijoi- den toimenpiteitä. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvonalen- tumisen määrä lasketaan vertaamalla omaisuuserän tasearvoa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsään- töisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka omaisuuserän avulla ovat saatavissa.

Turvetuotantoalueiden mahdollis- ten arvonalentumisten selvittämiseksi Vapo-konsernissa seurataan tekijöitä, jotka vaikuttavat turvetuotantoalueiden tulontuottamiskykyyn kuten, turve- varojen määrä ja lämpösisältö, suon logistinen sijainti, suon maantieteelliset olosuhteet, suon ympäristöluvallinen tilanne, hankintahinta ja valmistelukus- tannus ja elinkaaren vaihe.

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspoh- jaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslas- kelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu kotimaisissa eläkevakuutusyh- tiöissä. Lakisääteinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyis- sä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään. Etuuden määrä riippuu muun muassa iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Työsuoritukseen perustuvana menona henkilöstökuluihin kirjataan tilikauden työsuorituksella ansaitun etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nykyarvo. Etuuspoh- jaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi velvoitteen raportoin- tikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Veloitteen nykyar- von laskennassa käytetty diskonttokorko perustuu euroalueen pitkän aikavälin valtioiden velkakirjojen keskimääräiseen korkotasoon.

Konsernin virolaisella tytäryhtiöllä AS Tootsi Turvaksella on maksupohjais- ten eläkkeiden lisäksi etuuspohjainen eläkejärjestely, jossa yhtiö on sitoutunut maksamaan 17 työntekijälleen eläke- korvausta kiinteästi ennalta määrättyillä

ehdoilla. Korvauksen perussumman muodostaa Viron keskimääräinen bruttokuukausipalkka vuonna 2001. Tätä summaa tarkistetaan vuosittain elinkus- tannusindeksin muutokseen sekä hen- kilön työsuhteeseen liittyvään tekijään verraten. Eläkekorvauksen maksuveloi- te syntyy kun korvaukseen oikeutettu työntekijä täyttää 65 vuotta. Velvoite diskontataan perustuen siihen arvioon, että korvausvelvollisuus tulee jatkumaan vuoteen 2042 saakka ottaen huomioon tilastollisen eliniän odotuksen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankin- tameneon tai sitä alempaan nettorea- lisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähen- netty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintameneon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja mui- den välittömien menojen lisäksi myös normaalituotantoastetta vastaava osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei yleishallinnon, myynnin tai rahoi- tuksen kustannuksia. Turvetuotannon vaihto-omaisuus sisältää kesäaikana tuotetun eli suosta irrotetun turpeen myyntivaraston. Poikkeuksen FIFO-ar- vostukseen muodostaa aumaan tuotettu turve, joka arvostetaan aumakohtaiseen keskihintaan. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä rahamarkkinasijoituksista, joiden matu- riteetti on korkeintaan kolme kuukautta.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 pe- rusteella seuraaviin ryhmiin: käypään ar- voon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja lainat ja muut saamiset. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkupe- räisen hankinnan yhteydessä. Transak- tiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään

arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoi- tusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myy- mään rahoitusinstrumentin. Rahoitusva- rojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopi- musperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja. Ne listaa- mattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirja- taan hankintameneon arvonalennuk- silla vähennettynä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan. Kun tällainen omaisuuserä myydään, kertyneet käyvän arvon muutokset kirja- taan omasta pääomasta tulokseen.

Lainat ja muut saamiset ovat johdan- naisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitaroituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokittele myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisälty- vät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Konserni kirjaa myyntisaamisista luottotappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat näyttöä todennäköisestä luottotappiosta.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Rahoitus- velkoihin liittyvät transaktiomenot kirja- taan kuluksi. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan jaksotettuun hankintame- noon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei kon- sernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäi- västä.

Johdannaissopimukset ja

suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan ja kirjataan käypään arvoon kaupanteko- ja tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon mää- rittely perustuu noteerattuihin markki- nahintoihin ja -kursseihin. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa. Johdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Päästöoikeudet

Päästöoikeuksien laskentaperiaatteet perustuvat voimassa oleviin IFRS-standardeihin. Päästöoikeudet ovat aineet- tomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintameneon. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisar- voonsa, eli niiden arvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastik- keetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaikutus aiheu- tuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun kon- sernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudel- linen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttämi- nen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menityksen ja veloitteen määrä on luotettavasti ar- vioitavissa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu. Varaukset voivat liittyä toiminto- jen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin ja ympäristö- tai eläkevel- voitteisiin.

Ympäristövelvoitevaraus

Ympäristövelvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristö- lainsäädännön ja konsernin ympäristö- vastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen. Turvetuotannon aloittaminen suoalueella edellyttää ympäristölupaa. Luvassa määritellään muun muassa alueen jälkihoitotoi- menpiteet turvetuotannon päätyttyä. Jälkihoitotoimenpiteisiin varautumiseksi Vapo-konsernissa kerrytetään vuosittain

tuotantomäärän mukaan muuttuvaa varausta, joka kirjataan vuokrattujen maa-alueiden osalta kuluksi tuloslaskelmaan ja samalla kerrytetään varauksen määrää taseessa. Omien maiden osalta muodostettu jälkihoitovaraus kirjataan käyttöomaisuuteen muiden aineellisten hyödykkeitten hankintamenoksi. Jälki-käyttövarausta puretaan tuloslaskelmaan kuluksi vuokrattujen maa-alueiden osalta vuosittain jälkihoitotoimenpiteistä aiheutuneiden kustannusten perusteella ja omien maiden osalta varauksen purku kirjataan poistoksi.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät AS Tootsi Turvaksessa kirjatun pysyvän terveyshaitan korvausveloitteen sekä niin ikään AS Tootsi Turvaksessa kirjatun varauksen brikettitehtaan lopettamiskustannuksia varten.

Vuokrasopimukset

Aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi. Rahoitusleasingosopimuksella hankittu omaisuususerä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvo tai tätä alempaa vähimmäisvuokrien nyky-arvoa. Rahoitusleasingosopimuksella vuokratut omaisuususerät poistetaan joko taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhemmän leasingosopimuksen keston mukaan. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähenykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut on kirjattu korolliseen vieraaseen pääomaan jaoteltuna lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle. luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluiksi.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta

tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassaolevia verokantoja käyttäen. Tytäryrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät tilinpäätössiirroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä sisäisistä katteista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjausedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni netottaa laskennalliset verosaamiset ja -velat, mikäli ne liittyvät samaan verovelvolliseen ja samaan veronsaajaan ja laskennallinen verovelka on laskennallista verosaamista suurempi.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuususerät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuususerät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuususerät ja velat luokitellaan myytävinä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täytyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuususerä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuususerät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuususerät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on

alempi. Poistot näistä omaisuususeristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuususerät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Liikevoitto

IAS1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään hankintakulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tulevien IFRS-standardien tai IFRIC-tulkintojen soveltaminen

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi sekä siihen liittyvät selvennykset (Clarifications*) astuvat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituotojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitetävien liitetietojen määrää.

Vapo-konsernissa on analysoitu erityyppisten tulovirtojen asiakassopimuksia standardin 5-vaiheisen mallin kautta. Analyysin perusteella IFRS 15 ei aiheuta olennaisia muutoksia konsernin myyntituottojen määrittämiseen tai niiden tuloutuksen ajankohtaan.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta, ja sisältää uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu.

Konsernin alustavan arvion mukaan standardilla on vain vähäinen vaikutus Vapon konsernitilinpäätökseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset – standardia on sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja vuokralle ottajan kannalta jako operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingosopimuksiin päättyy. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuveloitteena sekä siihen liittyvänä omaisuususeränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan vähäiset sopimukset. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Konsernissa on aloitettu standardin vaikutuksien arviointi. Standardin käytönotolla tulee olemaan vaikutuksia konsernin tilinpäätökseen ja joihinkin tunnuslukuihin kuten velkaantumisasteeseen, etenkin kun suurin osa pitkäaikaisista operatiivisista vuokrista (esitetty liitetiedossa 31) tullaan kirjaamaan taseeseen. Oleelliset taseeseen kirjattavat sopimukset koostuvat koneiden- ja laitteiden vuokrista sekä kiinteistövuokrista. Vaikutuksella ei kuitenkaan arvioida olevan huomattavaa merkitystä taseen loppusummaan. Standardin vaikutusten selvittelyä jatketaan tulevalla tilikaudella. Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Vapo-konsernin tilinpäätökseen.

2. Segmentti-informaatio

Konsernin organisaatorakennetta uudistettiin vuonna 2015 holding-mallin mukaisesti ja operatiivista toimintaa tukevia hallinnollisia tehtäviä on viety lähemmäksi liiketoimintoja. Vapon energialiiketoiminta muodostaa tiiviin kokonaisuuden, jota ohjataan eri maayhtiöissä yhtenäisenä toimintana liiketoimintojen väliset synergiat maksimoiden. Tämän seurauksena Vapo muutti raportointiaan tilivuodesta 2016 alkaen ja raportointisegmentit muodostavat jatkossa erillisyhtiöt aikaisempien liiketoiminta-alueiden sijaan.

Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin tai niissä tapauksissa kun markkinahintaa ei ole olemassa käypiin arvoihin. Kaikki

segmenttien väliset myynnit ja muut liiketapahtumat eliminoidaan konsernin konsolidoinnin yhteydessä. Segmenttien raportoitava tulos on liiketulos. Segmentin varoihin sisältyvät kaikki segmenttiin kuuluvien yksiköiden varat pois lukien rahoitukseen ja verotukseen liittyvät varat. Tytäryhtiöiden hankinnasta syntyneet liikearvot on allokoitu liiketoimintasegmenteille. Segmentin velkoihin sisältyvät kaikki segmenttiin kuuluvien liiketoimintojen velat pois lukien rahoitukseen ja verotukseen liittyvät velat. Pääsegmenttien ulkopuolelle kuuluvat toiminnot raportoidaan segmentissä muu toiminta.

Vapo Oy: Vapo Oy:n segmentissä raportoidaan myös energialiiketoimintaa palvelevat pienemmät yhtiöt, sillä myös niiden toimintaa ohjataan Vapo Oy:n kautta. Näitä yhtiöitä ovat Salon Energiantuotanto Oy, Piipsan Turve Oy, Suo Oy ja Hanhisuon Turve Oy. Vapo Oy tarjoaa Suomessa yrityksille, kunnille ja kuluttajille paikallisia polttoaineita, lämpöratkaisuja ja ympäristöturpeita. Polttoaineiden osuus yhtiön ulkoisesta liikevaihdosta on noin 70 prosenttia, lämpöratkaisujen noin 25 prosenttia ja ympäristöturpeiden noin viisi prosenttia.

Neova AB: yhtiö toimii Ruotsissa ja tarjoaa asiakkailleen kaukolämpöä omien kaukolämpöverkkojen kautta sekä räätälöityjä lämmitysratkaisuja teollisille asiakkaille. Lisäksi yhtiö tuottaa ja markkinoi turvetuotteita energia-asiakkailleen sekä kasvaturvetuotteiden käyttäjille. Vuosimyynti jakaantuu lähes tasan lämpöratkaisujen ja turvetuotteiden kesken.

AS Tootsi Turvas: yhtiön pääliiketoiminta muodostuu kasvu- ja energiaturvetuotteiden ja puupolttoaineiden myynnistä sekä lämmöntuotannosta ja -myynnistä Virossa. Kasvuturve muodostaa vuosimyynnistä 40 prosenttia, puupolttoaineet 30 prosenttia, energiaturve 20 prosenttia ja lämpö 10 prosenttia.

Kekkilä-konserni: yhtiö kehittää, valmistaa ja markkinoi puutarha-alan korkealaatuisia kasvualustoja, kasvinravinteita ja katemateriaaleja sekä kotipuutarhan ja pihan rakentamisen tuotteita harrastajille, ammattiviljelijöille ja viherrakentajille. Suomessa tuotteita markkinoidaan Kekkilä-tuotemerkillä ja Ruotsissa sekä Norjassa Hasselfors Garden -tuotemerkillä. Yhtiöllä on tuotantoa Suomen lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Virossa.

Muut: Muut-ryhmässä raportoidaan niiden Vapon erillisyhtiöiden tilikauden tulos, jotka eivät kuulu yllä oleviin segmentteihin. Näitä erillisyhtiöitä ovat muun muassa Vapo Clean Waters Oy, Forest BtL ja Vapo A/S, joilla ei ollut operatiivista liiketoimintaa päättyneellä tilikaudella. Vapo Clean Waters Oy tarjoaa ratkaisuja luonnonvesien puhdistamiseen luonnonolosuhteissa, vesienkäsittelyratkaisuja maa- ja metsätalouden vesien sekä kaupunkien hulevesien käsittelyyn.

Vapo-konsernin organisaatio muutettiin tilikauden 2019 alusta lukien maiden rajat ylittävään divisioonamalliin. Divisioonilla on yhteiset tukitoinnot. Vapo-konsernin taloudellisessa raportoinnissa aikaisempi erillisiin yhtiöihin perustuva segmenttiraportointi muutettiin 1.5.2018 alkaen divisiooniin pohjautuviin segmentteihin. Raportoitavat segmentit ovat jatkossa Energy, Grow&Care ja New Businesses.

Segmenttitiedot 5/2017 - 4/2018

1 000 eur	Vapo Oy	Kekkilä-konserni	Neova AB ja Scandbio	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	267 892	87 585	47 897	16 080	350		419 804
Sisäinen liikevaihto	1 913	2 768	786	675	158	-6 300	0
Liikevaihto	269 805	90 353	48 683	16 755	508	-6 300	419 804
Segmentin liikevoitto/-tappio	16 827	2 732	5 641	1 991	-679	-231	26 281
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 404	-1 160	-1 698	281	3	-1 019	-5 997
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-4 479	-250	-221	0	606	1 680	-2 664
Tilikauden tulos	9 944	1 322	3 722	2 272	-70	430	17 620
Segmentin varat	747 939	100 546	96 762	51 179	2 030	-281 097	717 359
Osuudet osakkuusyhtiöissä	648		16 651			2 545	19 844
Kohdistamattomat varat							
Varat yhteensä							
Segmentin velat	341 591	72 401	78 589	6 213	6 597	-155 776	349 615
Kohdistumattomat velat							
Velat yhteensä							
Investoinnit	22 477	2 196	6 490	835	0	-540	31 458
Poistot	24 666	4 590	4 760	1 514	121	89	35 740

Vapo Timber Oy poistettu segmenteistä ja raportoitu kohdassa 3. Myytyt toiminnot.

Segmenttitiedot 5/2016 - 4/2017

1 000 eur	Vapo Oy	Kekkilä-konserni	Neova AB ja Scandbio	AS Tootsi Turvas	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen liikevaihto	245 837	88 014	42 733	15 257	132	134	392 103
Sisäinen liikevaihto	1 561	1 531	541	698	171	-4 502	0
Liikevaihto	247 398	89 545	43 274	15 955	303	-4 368	392 103
Segmentin liikevoitto/-tappio	13 227	-1 126	1 474	1 318	-751	5 835	19 977
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 668	-1 266	-56	39	-230	-2 640	-9 820
Tilinpäätössiirrot ja tuloverot	-585	-168	399	0	153	-1 838	-2 038
Tilikauden tulos	6 974	-2 559	1 217	1 357	-828	1 958	8 119
Segmentin varat	833 869	104 043	85 203	48 814	9 245	-289 010	792 164
Osuudet osakkuusyhtiöissä	898	0	18 151	0	0	1 605	20 654
Kohdistamattomat varat							
Varat yhteensä	834 767	104 043	103 353	48 814	9 245	-287 404	812 818
Segmentin velat	560 428	76 315	85 674	5 869	6 171	-260 840	473 617
Kohdistumattomat velat							
Velat yhteensä	560 428	76 315	85 674	5 869	6 171	-260 840	473 617
Investoinnit	30 924	2 225	3 219	3 324	20	-102	39 611
Poistot	22 857	6 706	4 989	1 499	128	-562	35 616

3. Myytyt toiminnot

Kekkilä Oy myi vertailukaudella kokonaan omistamansa tytäryhtiön Hasselfors Garden AS:n sekä 60 prosentin omistusosuutensa Andoy Torv AS:sta Norjassa Nordic Garden AS:lle. Kauppa toteutettiin 31.3.2017.

Myytyjen yksiköiden toimintojen tulos, niiden luovutuksesta johtuvat voitot sekä osuus rahavirroista olivat seuraavat: Tappio konsernissa Norjan yhtiöiden myynnistä, 1,067 miljoonaa euroa, sisältyy tuloslaskelman erään liiketoiminnan

muut kulut. Norjan yhtiöiden myynnistä saatu rahavastike oli 3,6 miljoonaa euroa, yrityksen rahavarat myyntihetkellä olivat 0,08 miljoonaa euroa.

Hasselfors Garden AS:n ja Andoytorv AS:n varat ja velat

1 000 eur	2018	2017
Varat		
Käyttöomaisuus	0	3 802
Laskennalliset verosaamiset	0	10
Vaihto-omaisuus	0	2 830
Myynti- ja muut saamiset	0	1 359
Varat yhteensä	0	8 001
Velat		
Ostovelat ja muut korottomat velat	0	1 222
Varaukset	0	14
Velat yhteensä	0	1 236

1 000 eur	2018	2017
Varat		
Käyttöomaisuus	0	9
Laskennalliset verosaamiset	0	53
Vaihto-omaisuus	0	37
Myynti- ja muut saamiset	0	36
Varat yhteensä	0	135
Velat		
Ostovelat ja muut korottomat velat	0	13
Varaukset	0	0
Velat yhteensä	0	13

4. Yrityshankinnat

Päättäneellä tilikaudella ei ollut yrityshankintoja.

Vertailukaudella Vapo Oy:n tytäryhtiö AS Tootsi Turvas osti Ridalan kunnalta lämmöntuotanto- ja jakeluyhtiö AS Uuemöisa Teenuksen, joka fuusioitiin emoyhtiöön syyskuussa 2016.

1 000 eur	Yhdistymisessä kirjatut käyvät arvot 2018	Yhdistymisessä kirjatut käyvät arvot 2017
Vaikutukset varoihin (+)		
Vaikutukset varoihin (+)		
Aineelliset hyödykkeet	0	1 050
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Myytavissä olevat sijoitukset	0	0
Vaihto-omaisuus	0	7
Myynti- ja muut saamiset	0	16
Rahat ja pankkisaamiset	0	150
Vaikutukset varoihin	0	1 224
Vaikutus vähemmistöosuuteen	0	0
Vaikutukset velkoihin (-)		
Laskennalliset verovelat		
Varaukset	0	0
Pitkäaikaiset korolliset velat	0	0
Lyhytaikaiset korolliset velat	0	0
Ostovelat ja muut velat	0	-19
Vaikutukset velkoihin	0	-19
Vaikutukset nettovaroihin	0	1 205
Hankinnasta syntynyt liikeyarvo	0	
Hankintahinta	0	1 387
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	0	150
Rahavirtavaikutus	0	1 237
Kauppahinnan erittely		
Rahavaroina maksettu osuus	0	1 387

5. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 eur	2018	2017
Vuokratuotot	371	595
Avustukset ja julkiset tuet	398	446
Liiketoiminnan muut tuotot	2 308	2 963
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	4 579	7 016
Liiketoiminnan muut tuotot	7 657	11 020

6. Materiaalit ja palvelut

1 000 eur	2018	2017
Ostot tilikauden aikana	-91 744	-89 662
Varastojen lisäys tai vähennys	-6 482	234
Ulkopuoliset palvelut	-64 146	-66 257
Materiaalit ja palvelut	-162 372	-155 684

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 eur	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-39 109	-37 224
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-5 909	-5 872
Vapaaehtoiset eläkkeet	-761	-542
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-93	-135
Eläkekulut	-6 763	-6 550
Muut kiinteät henkilösivukulut	-4 479	-4 349
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-50 350	-48 123
Johdon työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 425	1 041
Yhteensä	1 425	1 041
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat	865	767
Hallituksen jäsenet	523	238
Hallintoneuvoston jäsenet	37	36
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	1 425	1 041

Yhtiö julkaisee vuosittain erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisesta. Selvitys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.vapo.com.

Henkilöstö keskimäärin

	2018	2017
Vapo Oy	391	383
Kekkilä-konserni	240	261
Neova AB	87	86
AS Tootsi Turvas	32	33
Muut	8	10
Yhteensä	758	773

8. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 eur	2018	2017
Poistot		
Aineettomat oikeudet	-2 758	-2 252
Rakennukset ja rakennelmat	-3 397	-3 762
Koneet ja kalusto	-18 390	-18 137
Muut aineelliset hyödykkeet	-11 195	-10 940
Yhteensä	-35 740	-35 090
Arvonalentumiset		
Maa-alueet	0	-168
Rakennukset	-383	-492
Koneet ja kalusto	-493	-1 125
Muista aineellisista hyödykkeistä	-38	-639
Vaihto-omaisuudesta	0	0
Yhteensä	-914	-2 424
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-36 654	-37 514

9. Liiketoiminnan muut kulut ja tilintarkastajien palkkiot

1 000 eur	2018	2017
Vuokrat	-9 839	-10 467
Myyntirahdit	-55 770	-50 665
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	-1 383	-2 314
Tilintarkastajalle: varsinainen tilintarkastus	-213	-213
Tilintarkastajalle: todistukset ja lausunnot	-19	-4
Tilintarkastajalle: muut asiantuntijapalvelut	-126	-106
Tilintarkastajalle: veroneuvonta	-9	-18
Tilintarkastusmenot	-367	-342
Vieraat palvelut	-17 380	-17 053
Muut kulut	-45 416	-41 674
Liiketoiminnan muut kulut	-130 156	-122 516

10. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 eur	2018	2017
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	1	4
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	1 102	0
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	197	182
- hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa	789	585
Korkotuotot	106	388
Muut valuttakurssivoitot	18	4 436
Muut rahoitustuotot	180	400
Rahoitustuotot yhteensä	2 393	5 995
Korkokulut	-7 241	-8 791
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
- korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0	-1 392
- valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskentaa	-195	-12
- hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskentaa	0	0
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoituslainoista	0	-266
Muut valuuttakurssitappiot	-250	-4 383
Muut vieraan pääoman rahoituskulut	-704	-975
Rahoituskulut yhteensä	-8 391	-15 819
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-5 997	-9 824

11. Tuloverot

1 000 eur	2018	2017
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 781	-2 829
Aikaisempien tilikausien verot	19	19
Laskennalliset verot	-903	772
Tuloverot	-2 664	-2 038

Veron täsmäytyslaskelma

1 000 eur	2018	2017
Voitto/tappio ennen veroja	20 284	10 152
Laskennallinen vero emoyhtiön 20 %:n verokannalla	-4 057	-2 030
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutukset	289	1 076
Verovapaiden erien vaikutus yksikön verokannalla	2 470	2 798
Vähennyskelvottomien erien vaikutus yksikön verokannalla	-1 359	-3 799
Aikaisempien tilikausien vero	13	61
Tilikauden tappioista kirjaamaton vero	-18	-143
Verokannan muuttumisen vaikutus tilikauden veroihin	0	0
Verokulu tuloslaskelmassa	-2 663	-2 038

12. Aineettomat hyödykkeet

1 000 eur	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2017	9 501	30 663	8 235	1 051	49 450
Muuntoerot (+/-)	-37	-45	-2		-85
Lisäykset		-165		3 041	2 876
Tytäryritysten myynti					
Vähennykset	100	-2		-184	-86
Siirrot erien välillä		1 179	31	-1 210	
Hankintameno 30.4.2018	9 564	31 630	8 264	2 698	52 156
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2017	-4 065	-22 687	-4 322		-31 074
Muuntoerot (+/-)	0	29	0		29
Yrityshankintojen kertyneet poistot					
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-100	0			-100
Tilikauden poisto		-2 428	-330		-2 758
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 30.4.2018	-4 165	-25 086	-4 652		-33 903
Kirjanpitoarvo 30.4.2018	5 399	6 544	3 612	2 698	18 253

1 000 eur	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	11 240	26 333	8 160	1 409	47 142
Muuntoerot (+/-)	-8	-22			-30
Lisäykset	182	740	76	4 192	5 190
Tytäryritysten myynti	-1 913	-421			-2 334
Vähennykset		-536			-536
Siirrot erien välillä		4 569		-4 550	19
Hankintameno 30.4.2017	9 501	30 663	8 235	1 051	49 450
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2016	-5 442	-21 269	-3 932		-30 643
Muuntoerot (+/-)	-10	10			-1
Yrityshankintojen kertyneet poistot					
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 913	434			2 347
Tilikauden poisto	-526	-1 862	-390		-2 778
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 30.4.2017	-4 065	-22 687	-4 322		-31 074
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	5 436	7 975	3 914	1 051	18 376

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen arvonalentumistestaus

Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet, jotka eivät vielä ole käyttövalmiita, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestaus tehdään myös aina, jos on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan siltä osin, kun tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko nettomyyntihinta tai käyttöarvo riippuen siitä, kumpi niistä on korkeampi. Muuhun kuin rahoitusva-

roihin kuuluvaan omaisuuserään, paitsi liikearvoon, tehtyjen arvonalentumisten perusteet tarkistetaan tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruuttamisen toteamiseksi.

Liikearvo on kohdistettu arvonalennustestausta varten konsernissa määritetyille rahavirtaa tuottaville yksiköille. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista.

Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla kyseisen omaisuuserän tai

rahavirtaa tuottavan yksikön arvioidut tulevat nettorahavirrat nykyarvoon. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymään viimeisimpään budjettiin sekä lähivuosien ennusteisiin. Ennusteet pohjautuvat eri liiketoimintojen historiatietoihin, tilauskantaan, nykyiseen markkinatilanteeseen sekä tietoihin teollisuuden alan tulevaisuuden kasvumahdollisuuksista. Eksplisiittisen ennustekauden kassavirrat vastaavat johdon näkemyksiä eri liiketoimintojen kannattavuuden kehityksestä sekä inflaation vaikutuksesta kassavirtoihin. Eksplisiittisen ennustekauden jälkeen kassavirtojen uskotaan edelleen kehittyvän saman

trendin mukaisesti. Ennakoitujen rahavirtojen laskenta-ajanjaksona käytetään pääsääntöisesti viittä vuotta. Kaikissa kassavirtaa tuottavien yksiköiden terminaalivuoden kasvuna on käytetty enintään yhtä (1) prosenttia.

Arvonalennustestauksessa käytetyt merkittävimmät oletukset ja herkkyyshanalyysi

Kassavirtaennusteiden laatiminen edellyttää johdolta arvioita tulevaisuuden rahavirroista. Arvioiden luonne vaihtelee riippuen siitä, mihin liiketoimintaan testattavat käyttöomaisuushyödykkeet kuuluvat. Perusolettamiin perustuen liikearvo-testauksen lisäksi suoritettiin erilliset herkkyyshanalyysit jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Analyseissä käytettiin muuttujina diskonttokorkoa, kassavirtojen muutosta sekä myynnin muutosta. Lisäksi alla on esitetty muut arvonalennustestauksessa käytetyt merkittävimmät oletukset Vapon eri rahavirtaa tuottavissa yksiköissä sekä herkkyyshanalyysin tulos.

Vapo Oy Polttoaineet

Polttoaineet-liiketoiminta-alue pitää sisällään sekä turpeen että puupolttaineet. Energiaturpeen kysyntä on laskeutunut viime vuosina merkittävästi lähinnä kilpailevien fossiilisten polttoaineiden alhaisemman hinnan johdosta. Energiapoliittisilla päätöksillä on merkittävä vaikutus turpeen kysyntään ja johdon näkemys on, että turpeen kysyntä tulee pitkällä aikavälillä laskemaan energiantuotannon siirtyessä käyttämään vaihtoehtoisia polttoaineita, kuten puuta. Tästä syystä pelletin ja metsäpolttoaineiden kysynnän uskotaan kasvavan tulevaisuudessa ja korvaavan turpeen laskevaa myyntiä. Puupolttaineissa testattava omaisuus koostuu ainoastaan terminaali- ja ainespuuvarastoista, joiden varastoarvo on niiden myyntihintaa alhaisempi. Pellettilaitoksiin ei tänä vuonna tehty erillistarkastelua. Edellisenä vuonna markkinakysyntään nähden ylisuuri tuotantokapasiteetti johti 1,4 miljoonan euron alaskirjaukseen Haukinevan pellettitehtaan osalta. Muuhun alaskirjaukseen ei nähty tarvetta Vapo Oy:n Polttoaineet-liiketoiminnassa.

Diskonttauskorkona on käytetty 6,3 prosenttia (post-tax wacc) turpeessa ja 5,9% puupolttaineissa. Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 5,2 prosenttiyksikköä (pelletti) ja 2,3 prosenttiyksikköä (turve)
- Diskonttatut rahavirrat olisivat pelletissä 40 prosenttia ja turvetuotteissa 26,2 prosenttia pienemmät

Vapo Oy Lämpö ja sähkö

Lämpö ja sähkö -liiketoiminta-alue pitää sisällään kaukolämpö- ja teollisuuslämpöratkaisujen myynnin. Lämpöliiketoiminnan liikevaihdon kasvun arvioidaan olevan keskimäärin 1 prosenttia pitkällä aikavälillä. Investointien määrä ja aikataulutus perustuvat olemassa olevien voima- ja lämpölaitosten sekä kaukolämpöverkkojen kuntoon ja niiden jäljellä olevaan tekniseen elinikään. Merkittävimmät energiatehokkuusinvestoinnit saadaan päätökseen tilivuosien 2017-2018 aikana. Diskonttauskorkona on käytetty 4,1 prosenttia (pre-tax wacc), joka on laskettu hyödyntäen alan yleisiä tuotto- ja riskioletuksia kaukolämpö- ja teollisuussegmenteille. Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 4 prosenttiyksikköä
- Diskonttatut rahavirrat olisivat 26 prosenttia pienemmät

Neova AB

Yhtiön sisällä on testauksessa käytetty erillisinä rahavirtaa tuottavina yksiköinä Turvetuotteet- ja Lämpö ja sähkö -liiketoimintoja. Diskonttauskorkona on käytetty Turvetuotteet-liiketoiminnassa 5,9 prosenttia ja Lämpö ja sähkö -liiketoiminnassa 3,7 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 1,7 prosenttiyksikköä (Turvetuotteet) ja 38 prosenttiyksikköä (Lämpö ja sähkö)
- Diskonttatut rahavirrat olisivat Turvetuotteet-liiketoiminnassa 22,8 prosent-

Liikearvojen kohdistus segmenteille:

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
AS Tootsi Turvas	1 402	1 402
Neova AB	267	291
Kekkilä Group	3 730	3 743
Yhteensä	5 399	5 436

tia ja Lämpö ja sähkö -liiketoiminnassa 51,7 prosenttia pienemmät

AS Tootsi Turvas

Arvonalennustestauksessa AS Tootsi Turvas on käsitelty yhtenä rahavirtaa tuottavana yksikkönä.

Diskonttauskorkona on käytetty liiketoimintojen painotettua keskiarvoa 5,7 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Diskonttokoron nousu 0,8 prosenttiyksikköä
- Diskonttatut rahavirrat olisivat 10 prosenttia pienemmät

Kekkilä

Liiketoiminnan kasvua haetaan erityisesti ammattiviljely- ja viherrakentamissegmenteissä, kun taas kuluttajaliiketoiminnan kasvun arvioidaan pysyvän maltillisempina kiristyvän kilpailun myötä. Ympäristöliiketoiminta tulee supistumaan päättyvien sopimusten myötä. Kilpailun kiristymisen, kustannustehokkuus sekä kysynnän kausiluontoisuus vaikuttavat eniten tulevien kassavirtojen toteutumiseen. Diskonttauskorkona on käytetty 5,5 prosenttia (pre-tax wacc). Kukin seuraavista muutoksista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan johtaisi siihen, että liiketoiminnan kirjanpitoarvo vastaisi siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää:

- Myyntivolyymin lasku 6,9 prosenttia
- Diskonttokoron nousu 2,1 prosenttiyksikköä.
- Diskonttatut rahavirrat olisivat 31 prosenttia pienemmät

Kaikissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä laskelmat on tehty perustuen olemassa olevaan tuotantokapasiteettiin, jota ylläpidetään korvausinvestointien avulla.

Tilikauden 2018 lopulla tehty arvonalentumistestaukset eivät antaneet aihetta arvonalentumistappioiden kirjaamiseen konsernin ydinliiketoiminnoissa.

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1 000 eur	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2017	43 689	85 245	346 464	404 928	43 849	924 175
Muuntoerot	-212	-1 326	-4 858	-5 342	-380	-12 118
Tytäryritysten hankinta						0
Lisäykset	235	28	2 760	523	24 928	28 474
Tytäryritysten myynti						0
Vähennykset	-2 372	-765	-1 054	-2 073	-1 049	-7 312
Siirrot erien välillä		3 979	19 703	19 369	-43 051	0
Hankintameno 30.4.2018	41 340	87 160	363 016	417 406	24 297	933 220
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.5.2017	-520	-46 562	-224 509	-183 345		-454 935
Muuntoerot (+/-)		618	3 355	2 593		6 566
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		438	906	570		1 915
Yritysmyyntien kertyneet poistot						0
Tilikauden poisto		-3 397	-18 390	-11 195		-32 982
Arvonalennukset*		-383	-493	-39		-914
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 30.4.2018	-520	-49 286	-239 130	-191 415	0	-480 350
Kirjanpitoarvo 30.4.2018	40 821	37 875	123 886	225 992	24 297	452 870

1 000 eur	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	46 072	97 649	343 419	396 972	48 596	932 708
Muuntoerot	-476	-780	-2 825	-3 143	-84	-7 308
Tytäryritysten hankinta	3	-356	293	755		694
Lisäykset	307	627	13 391	12 058	26 420	52 803
Tytäryritysten myynti	-5	-2 048	-4 941	-2 698		-9 693
Vähennykset	-2 211	-11 722	-12 586	-18 013	-479	-45 011
Siirrot erien välillä		1 874	9 713	18 998	-30 604	-19
Hankintameno 30.4.2017	43 689	85 245	346 464	404 928	43 849	924 175
Kertyneet poistot 1.5.2016	-669	-51 469	-213 954	-179 671		-445 762
Muuntoerot (+/-)	318	317	1 574	1 382		3 591
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		7 283	3 630	5 254		16 167
Yritysmyyntien kertyneet poistot		1 376	3 518	1 465		6 359
Tilikauden poisto		-4 070	-19 277	-11 775		-35 122
Arvonalennukset*	-168					-168
Kertyneet poistot 30.4.2017	-520	-46 562	-224 509	-183 345	0	-454 935
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	43 169	38 683	121 956	221 583	43 849	469 240

*Maa- ja vesialueiden mahdolliset poistot sisältyvät riville arvonalennukset.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksella vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

1 000 eur	Koneet ja kalusto	Muut Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2017	26 413	16 295	42 708
Lisäykset	0	0	0
Vähennykset	0	0	0
Kertyneet poistot	-5 252	-1 791	-7 043
Vähennysten kertyneet poistot			0
Kirjanpitoarvo 30.4.2018	21 161	14 504	35 665

1 000 eur	Koneet ja kalusto	Muut Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	18 093	5 000	23 093
Lisäykset	8 320	11 295	19 615
Vähennykset	0	0	0
Kertyneet poistot	-3 710	-976	-4 686
Vähennysten kertyneet poistot			0
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	22 703	15 319	38 022

14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
Osuudet osakkuusyrityksissä	519	777
Osuudet yhteisyrityksissä	19 640	19 795
Yhteisyrityksiin sisältyvä poistamaton liikearvo	3 561	3 639

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Tiedot konsernin olennaisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä:

Nimi	Pääasiallinen toimiala	Kotipaikka	Omistusosuus %	
			30.4.2018	30.4.2017
Scandbio AB, yhteisyritys	Kiinteiden puupolttoaineiden valmistus ja myynti	Jönköping	50	50

Taloudellinen informaatio osakkuus- ja yhteisyrityksistä

Taulukossa mainitut konsernin olennaiset osakkuus- ja yhteisyritykset on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu vastaamaan konsernin emoyhtiön tilikautta.

1 000 eur	Scandbio AB		Muut	
	30.4.2018	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2017
Lyhytaikaiset varat	25 838	29 447	1 144	1 162
Pitkäaikaiset varat	20 543	22 145	277	897
Lyhytaikaiset velat	13 022	18 234	57	47
Pitkäaikaiset velat	0	1 046	112	102
Liikevaihto	101 641	98 334	528	698
Tilikauden tulos	4 282	920	29	-30
Kauden aikana saadut osingot	1 019	2 620		
Nettovarot	33 359	32 312	1 252	1 911
Konsernin omistusosuus	50	50		
Konsernin osuus nettovaroista	16 679	16 156		
Liikearvo	3 561	3 841		
Muuntoero	-600	-202		
Osakkuus-/yhteisyrityksen tasearvo konsernin taseessa	19 640	19 795		

15. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät noteerattuja sekä noteeraamattomia osakkeita. Noteeratut osakkeet on arvostettu käypään arvoon. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti arvioida.

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
Hankintameno 1.1.	756	8 028
Lisäykset	10	
Vähennykset	-57	-7 272
Hankintameno 30.4.	709	756
Kirjanpitoarvo 30.4.	709	756

16. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset muilta	3 183	3 183
Yhteensä	3 183	3 183
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Muilta	75	88
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset yhteensä	3 258	3 271

17. Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Konsernissa ei ole muita pitkäaikaisia sijoituksia.

18. Laskennalliset verot

1 000 eur	1.5.2017	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2018
Laskennallisten verosaamisten erittely						
Tappiot	181		-14			167
Varaukset	634		-6			628
Muut erät	888	-3	-313	133		705
Yhteensä	1 704	-3	-333	133	0	1 500

1 000 eur	1.5.2017	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2018
Laskennallisten verovelkojen erittely						
Poistoerot ja varaukset	14 582	-19	410			14 973
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä						
	2 840	-283	159			2 716
Muut erät	0					0
Yhteensä	17 421	-302	569	0	0	17 688

Laskennalliset verot taseessa

Laskennalliset verosaamiset	1 500
Laskennalliset verovelat	17 689
Nettoverovelka	16 189

1 000 eur	1.5.2016	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Muut muutokset	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2017
Laskennallisten verosaamisten erittely						
Tappiot	170	6	58		-53	181
Varaukset	692		-58			634
Muut erät	722	0	176		-10	888
Yhteensä	1 584	7	176	0	-63	1 704

1 000 eur	1.5.2016	Muuntoero	Kirjattu tuloslaskelmaan	Muut muutokset	Ostetut / myydyt yhtiöt	30.4.2017
Laskennallisten verovelkojen erittely						
Poistoerot ja varaukset	14 780	-56	-150	8		14 582
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä						
	3 428	-133	-447	-8		2 840
Muut jaksotuserot	1		-1			0
Yhteensä	18 209	-189	-598	0	0	17 421

Laskennalliset verot taseessa

Laskennalliset verosaamiset	207
Laskennalliset verovelat	15 925
Nettoverovelka	15 718

Laskennalliset verovelat ja -saamiset vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaa- misia vastaan ja milloin laskennalliset

verot liittyvät samaan veronsaajaan. Konsernilla oli 30.4.2018 7,3 (5,7 30.4.2017) miljoonaa euroa vahvistettuja tappioita, joista ei ole kirjattu laskennal- lista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyn-

tämään. Kyseiset tappiot eivät vanhene. Taseeseen kirjaamattomat laskennal- liset verosaamiset tappioista olivat 1,3 milj. euroa (1,3 milj. euroa 30.4.2017)

19. Vaihto-omaisuus

1 000 eur	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	31 490	38 699
Keskeneräiset tuotteet	10 712	9 433
Valmiit tuotteet	48 910	75 191
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	294	145
Vaihto-omaisuus yhteensä	91 407	123 469

Metsäpoltoaine- ja pelletin raaka-ai- nevarastot pienenevät tilikauden aikana merkittävästi. Edellisellä tilikaudella käyttöön otettuja arvon- alennuskertoimia ei enää käytetty varastojen inventointilaskennassa.

Turvevarastojen arvostusperiaattei- siin ei ole tehty muutoksia tilikauden aikana.

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 eur	2018	2017
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset	68 213	70 117
Omistusyhteyseritysmyyntisaamiset	35	54
	68 249	70 171
Lyhytaikaiset muut saamiset ja siirtosaamiset		
Lainasaamiset	200	200
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 787	2 577
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	5 938	6 426
Muut omistusyhteyserityssiirtosaamiset	0	17
	8 925	9 220
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahavarat		
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskennassa	750	747
Myynti- ja muut saamiset yhteensä	77 924	80 138

Lyhytaikaiset myyntisaamiset jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

1 000 eur	2018	2017
Euro	50 584	50 851
USD	1 308	1 145
SEK	16 373	18 142
Muut valuutat	-16	34
Yhteensä	68 249	70 171

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät

1 000 eur	2018	2017
Erääntymättömät	62 709	65 496
Erääntyneet alle 30 päivää	4 533	3 413
Erääntyneet 31-60 päivää	247	506
Erääntyneet 61-90 päivää	251	279
Erääntyneet yli 90 päivää	509	477
Yhteensä	68 249	70 171
Luottotappiot	93	66

21. Rahavarat

1 000 eur	2018	2017
Rahavarat	32 999	95 495

22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Vapo Oy:llä on yksi osakesarja. Osakkeita on kaikkiaan 30 000 kappaletta. Vapon osakepääoma 30.4.2018 oli 50.456.377,90 euroa. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritetty. Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä on 30 000 kappaletta.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan.

Vararahasto on Viron osakeyhtiölain mukainen rahasto, jonka suuruus on 10% erillisyhtiön osakepääomasta.

Rahastoon tulee siirtää 10% yhtiön vuosittaisista voittovaroista kunnes säädetty summa täyttyy.

Muuntoerot muodostuvat ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintahetken oman pääoman ja hankintahetken jälkeisten voittovarojen valuuttamääräisistä muu- toksista.

23. Rahoitusvelat

1 000 eur	2018	2017
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintameno- on arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	79 039	88 975
Pääomalainat	5 000	5 000
Lainat rahoituslaitoksilta	112 314	110 881
Rahoitusleasing -velat	34 054	36 267
Yhteensä	230 406	241 122
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintameno- on arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	10 000	100 000
Lainat rahoituslaitoksilta	0	25 000
Yritystodistukset	0	0
Rahoitusleasing -velat	0	0
Muut velat osakkuusyrityksille	2 213	2 186
Muut velat		213
Yhteensä	12 213	127 399

Pitkäaikaisten velkojen lyhennysohjelma (kalenterivuositain/nimellisarvot)

1 000 eur	2018	2019	2020	2021	2022	2023 →	Yht
Joukkovelkakirjalainat	10 000	0	0	0	0	80 000	90 000
Pääomalainat	0	0	0	0	5 000	0	5 000
Rahalaitoslainat	0	60 000	50 000	0	0	2 315	112 315
Rahoitusleasing-velat	2 206	7 091	1 803	1 820	1 835	21 512	36 267
Yhteensä	12 206	67 091	51 803	1 820	6 835	103 827	243 582

Korolliset velat on arvostettu tilinpäätöksessä nimellisarvoihinsa, koska ne vastaavat käypiä arvoja. Korolliset velat ovat euromääräisiä.

Rahoitusleasing-velat

1 000 eur	2017	2016
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Alle yhden vuoden sisällä	2 525	2 518
Yhtä vuotta pitemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	15 294	13 780
Myöhemmin kuin viiden vuoden sisällä	20 168	24 208
Vähimmäisvuokrat yhteensä	37 988	40 506
Rahoitusleasingsopimusten jäännösarvovastuu	19 199	19 199
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle yhden vuoden sisällä	2 213	2 186
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	14 251	12 780
Myöhemmin kuin viiden vuoden sisällä	19 803	23 486
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	36 267	38 453

24. Pitkäaikaiset korottomat velat

1 000 eur	2018	2017
Liittymismaksuvelat	4 966	5 014
Saadut ennakot	714	846
Muut velat	1 084	1 217
Yhteensä	6 764	7 077

25. Varaukset

1 000 eur	Ympäristö-kuluvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.5.2017	7 501	249	7 750
Muuntoero	-347		-347
Varausten lisäykset	991	37	1 028
Käytetyt varaukset	-558	-20	-578
Tytäryritysten osto/myynti			
Varaukset 30.4.2018	7 588	265	7 853

1 000 eur	Ympäristö-kuluvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.5.2016	7 834	255	8 090
Muuntoero	-205		-205
Varausten lisäykset	408	12	420
Käytetyt varaukset	-522	-19	-542
Tytäryritysten osto/myynti	-14		-14
Varaukset 30.4.2017	7 501	249	7 750

26. Eläkeveloitteet

Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu kotimaisessa eläkevakuutusyhtiössä. Lakisääteinen työeläketurva on maksupohjainen järjestely.

Konsernin virolaisella tytäryhtiöllä AS Tootsi Turvaksella on maksupohjaisen eläkkeiden lisäksi etuuspohjainen eläkejärjestely, jossa yhtiö on sitoutunut

maksamaan 17 työntekijälleen eläkekorvausta kiinteästi ennalta määrätyillä ehdoilla. Korvauksen perussumman muodostaa Viron keskimääräinen bruttokuukausipalkka vuonna 2001. Tätä summaa tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutokseen sekä henkilön työsuhteeseen liittyvään tekijään verraten. Eläkekorvauksen

maksuveloite syntyy kun korvaukseen oikeutettu työntekijä täyttää 65 vuotta. Veloite diskontataan perustuen siihen arvioon, että korvausvelvollisuus tulee jatkumaan vuoteen 2042 saakka ottaen huomioon tilastollisen eliniän odotuksen. Tilastollinen odotettu elinikä päivitettiin vastaamaan viimeisintä tilastotietoa Virossa.

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
Taseessa oleva velka kauden alussa	4 629	3 482
Kulut tuloslaskelmassa	185	178
Järjestelyyn suoritettut maksut	-199	-194
Uudelleenmäärittämiset muun laajan tuloksen erissä	251	0
Taseessa oleva velka 30.4.	4 866	4 629
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	1,00%	1,00%

27. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

1 000 eur	2018	2017
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Saadut ennakot	7 511	9 367
Ostovelat	27 830	26 578
Ostovelat osakkuusyriyksille	125	328
	35 465	36 273
Muut velat		
Muut velat	12 872	9 151
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	2 914	3 461
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	9 907	8 412
Muut siirtovelat	7 593	8 468
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskennassa	1 212	2 923
Ostovelat ja muut velat	69 964	68 687

Lyhytaikaiset ostovelat jakautuvat valuutoittain

1 000 eur	2018	2017
Euro	20 122	20 266
USD	8	24
SEK	7 815	6 561
Muut valuutat	10	54
Ostovelat ulkoiset yhteensä	27 955	26 906

28. Rahoitus- ja hyödykeriskien hallinta

Konsernin liiketoiminnot altistuvat useille eri rahoitusriskeille. Rahoitusriskien hallinnan pääasiallisena tavoitteena on minimoida toimintaan liittyvien valuuttojen ja korkojen markkinahintojen haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa konsernin maksuvalmius. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta-, korko- ja maksuvalmiusriski. Rahoitusriskien tunnistamisesta ja hallinnasta vastaa konsernin keskitetty rahoitustoiminto (group treasury). Rahoitusriskien hallintaa ohjaa hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka.

Konsernirahoitus toimii konsernin tytäryhtiöiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen han-

kinnan. Se myös vastaa rahavarojen ja -virtojen hallinnoinnista ja rahoituspolitiikan mukaisista suojaustoimenpiteistä. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita, valuuttanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja, koronvaihtosopimuksia sekä eri hyödykejohdannaisia.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten alttiina valuuttariskeille. Valuuttariski syntyy viennistä ja tuonnista, konsernin sisäisestä kaupasta, valuuttamääräisestä konsernin sisäisestä rahoituksesta (transaktioriski) sekä valuuttamääräisistä, ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyistä nettosijoituksista (translaatio-

riski). Liikevaihdosta pääosa tulee euroalueelta. Konsernin merkittävin sisäinen rahoitusvaluutta on Ruotsin kruunu.

Suojauspolitiikkana on suojata olennaiset valuuttapositiot täysimääräisesti. Valuuttapositiot syntyvät liiketoiminnan valuuttamääräisistä saamisista, veloista ja tilauskannoista. Lisäksi suojataan konsernin sisäisen rahoituksen eriä SEK:n osalta. Suojaaminen on konsernin rahoituspolitiikan mukaista, mutta näiden erien osalta ei sovelleta suojauslaskentaa. Konsernirahoitus tekee valuuttajohdannaissopimukset markkinoille pääasiassa tytäryhtiön nimissä. Valuuttalainat ovat aina konsernin emon nimissä. Vapon transaktioriski vuoden lopussa euroina tilinpäätöskurssiin muutettuna oli:

Milj. eur	2018 Positio	Suojaus	Netto	Suojaus %	2017 Positio	Suojaus	Netto	Suojaus %
DKK	6,2	0,0	6,2	0%	6,2	0,0	6,2	0%
EUR	4,5	4,4	0,1	98%	3,9	3,7	0,2	95%
SEK	76,1	76,0	0,1	100%	90,5	90,5	0,0	100%
USD	1,3	1,3	0,0	101%	1,1	1,1	0,0	100%
Yhteensä	88,1	81,7	6,4	93%	101,7	95,3	6,4	94%

Konsernilla on ulkomaisia nettosijoituksia ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät, kun valuuttamääräiset sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan (translaatoriski). Tytäryhtiöihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia ei suojata. Merkittävimmät translaatoriskit ovat Ruotsin ja Tanskan kruunuissa.

Tilinpäätöshetkellä konsernin nettosijoitukset euroina olivat:

Milj. euroa	2018	2017
DKK	14,7	14,7
SEK	36,7	36,7
Yhteensä	51,4	51,4

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen konsernin päävaluuttoja vastaan. Herkkyysanalyysiin ei sisällytetä nettosijoituksia tytäryhtiöihin. Valuuttariskin herkkyysanalyysin perustana on konsernitason yhteenlaskettu valuuttapositio huomioiden tehdyt valuuttasuojaukset. Seuraavassa yhteenlasketut vaikutukset huomioituna euron valuuttakurssin +/- 10 prosentin muutoksella muita valuuttoja vastaan.

Milj. eur	2018	2017	
Euro vahvistuu 10 %	+ / -	-0,6	-0,6
Euro heikkenee 10 %	+ / -	0,6	0,6

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Konsernin maksuvalmius säilyi tilikauden aikana hyvänä. Kesäkuussa erääntynyt 100 milj. euron joukkovelkakirjalaina maksettiin pois eikä tilikauden aikana nostettu uusia, pitkäaikaisia luottoja. 150 miljoonan euron suuruudesta yritystodistusohjelmasta ei tilikauden vaihteessa ollut liikkeelle laskettuja todistuksia. Valmiusluotot, yhteensä 100 miljoonaa euroa, olivat kokonaan käyttämättä tilikauden aikana.

Tulevalle tilikaudelle ei ole näköpiirissä tarvetta merkittävälle, uusille lainajärjestelyille. Mahdollisia uusia rahoitusjärjestelyjä- ja tarpeita tarkastellaan syksyn 2018 aikana, kun tiedetään oleellista kokoluokkaa olevan teknisen hiilen tehtaan investointipäätöksen lopputulema.

Konsernissa seurataan aktiivisesti liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likviditeettiä toiminnan rahoittamiseksi sekä kykyä hoitaa myös muut rahoitusveloitteet. Maksuvalmiutta hallitaan tasapainottamalla lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen suhteellista osuutta sekä pitkäaikaisten lainojen lyhennysaikatauluja. Lisäksi rahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä hallitaan hajauttamalla varainhankintaa eri pankkien ja pääomamarkkinoiden välillä.

Tilikauden aikana Vapo täytti rahoitussopimuksiinsa liittyvät kovenantit ja muut ehdot. Konsernin vakavaraisuusaste tilinpäätöshetkellä oli 51,2 prosenttia. Kahdenkeskisissä lainasopimuksissa sovelletaan 35 prosenttiin omavaraisuus-

kovenanttia sekä niin sanottua change of controll -lauseketta, jossa nykyisten omistajien (Suomen valtio ja Suomen Energiavarat Oy) yhteinen omistus tulee säilyä yli 50 prosenttiin. Joukkovelkakirjalainoissa ei ole finanssikovenanttia vaan pelkästään change of controll -lauseke. Pitkäaikaisissa, 2030 erääntyvissä private placement -joukkovelkakirjalainoissa (yht. 70 milj. eur) on lauseke Vapo-konsernin luottoluokitukseen liittyen, jossa sijoittajalla on oikeus niin halutessaan pyytää velan takaisinmaksua kokonaan tai osittain, mikäli Vapon luottoluokitus putoaa nykyisestä tasosta kahdella pykälällä.

Vapon korollisiin velkoihin liittyvät lyhennysten ja rahoituskulujen sekä johdannaissopimusten kassavirrat ovat seuraavat:

Milj. eur	< 1 v	1 - 5 v	> 5 v
Pitkäaikaiset lainat			
Lyhennykset	12,2	127,6	103,8
Rahoituskulut	4,6	12,7	18,2
Lyhytaikaiset lainat			
Lyhennykset	0,0	-	-
Rahoituskulut	0,0	-	-
Johdannaissovelat			
Tulot	90,8	3,2	0,0
Menot	100,9	0,2	0,0
Yhteensä	208,5	143,7	122,0

Korkoriski

Konsernin korollinen nettovelka tilinpäätöshetkellä oli 206,2 (269,6) miljoonaa euroa. Konsernin tavoitteena on suojautua koronmuutosten aiheuttamilta oleellisilta vaikutuksilta, jotka kohdistuvat taseen korollisiin velkoihin ja saamiin. Suojausinstrumentteina käytetään pääosin koronvaihtosopimuksia. Korkoriskiä mitataan velkasalkun keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla (gap). Velkasalkun keksimääräinen korkosidonnaisuusaika 30.4.2018 johdannaisten mukaan lukien oli 4,5 (3,5) vuotta. Pitkäaikaisten lainojen painotettu keskikorko suojauksineen oli 2,7 (2,3) prosenttia.

Korkoriskin herkkyysanalyysin perusteena on yhteenlaskettu yhtiötason korkoriski, joka muodostuu korollisista veloista ja johdannaista, kuten koronvaihtosopimuksista, jotka suojaavat korkoriskiltä. Korkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä muiden tekijöiden pysyessä samana nostaisi Vapon seuraavan 12 kuukauden aikana uudelleen hinnoiteltuun tulevien korollisten velkojen ja saatavien korkokustannuksia ilman verovaikutuksia +0,7 miljoonaa euroa.

Korkojohdannaisten arvostetaan täyteen markkina-arvoonsa ja muutosvaikutus kirjataan tuloslaskelmaan.

Sijoitustoiminnan markkinariski

Konserni altistuu toiminnassaan julkisesti noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernilla ei ole julkisesti noteerattuja osakkeita tai muita arvopapereita.

Vastapuoli- ja luottoriski

Kassavarojen tallettamisen sekä rahoitus- ja hyödykejohdannaissopimuksiin liitty-

vät vastapuoliriskit hallitaan tekemällä sopimukset ja transaktiot vain luottokelpoisten ja aktiivisesti markkinoilla toimivien osapuolten kanssa.

Kaupallisiin saataviin liittyvistä luottoriskeistä vastaavat liiketoimintayksiköt. Liiketoimintaan liittyvää luottoriskiä vähennetään esimerkiksi luottovakuutuksilla ja asiakaskohtaisesti määritellyillä luottolimiiteillä.

Konsernilla ei ole merkittävää luottoriskikeskittymää.

Päästöoikeuksien hintariski

Osa konsernin voimalaitoksista kuuluu EU:n päästökaupan piiriin. Konserni sai tilikaudelle vastikkeetta päästöoikeuksia, joiden lisäksi markkinoilta hankittiin päästöoikeuksia vuoden 2017 veloitteiden täyttämiseksi. Lisäksi hyödynnettiin rahastoista saatuja päästövähennyksiä (CER).

Kuluvalla päästökauppajaksolla 2013-2020 konserni ei saa kansallisissa alkujaoissa kaikkia tarvitsemiaan päästöoikeuksia. Konserni hankkii pääosan tarvitsemistaan päästöoikeuksista EU:n päästökauppamarkkinoilta, jonka lisäksi ostetaan päästövähennyksiä Nefco Carbon Fund -rahastosta. Rahasto tuottaa päästövähennyksiä (CER), joita voidaan rajoitetusti käyttää konsernin päästöveltoitteiden kattamiseen.

Sähköenergian hintariski

Konsernin suomalaiset yhtiöt ostavat markkinoilta sähköenergiaa ja vastavasti voimalaitosten tuottama sähkö myydään markkinoille. Fyysisen sähkön hintariski suojataan johdannaissilla sähkökauppapolitiikan mukaisesti. Sähkökaupan käytännön suojaustoimenpiteistä sekä selvityksistä vastaa yhteistyökumppaniksi valittu sähkömeklariyhtiö.

Tehdyt suojaukset erääntyvät 1 kuukaudesta 5 vuoteen. Suojauksen kohteena olevan energian määrä on 181 GWh.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on mahdollistaa liiketoimintojen strategian mukainen kasvu optimoiden samalla pääoman kokonaiskustannus.

Oman pääoman ehtoinen laina

Omaan pääomaan sisältyy vuonna 2016 nostettua hybridilainaa 50 miljoonaa euroa. Lainan korko on kiinteä 6,5 % vuodessa ensimmäiset viisi vuotta ja sen jälkeen vähintään 11,5 % prosenttia vuodessa. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se viiden vuoden kuluttua liikkeeseen laskusta. Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina (hybridilaina) on heikommassa etusija-asemassa kuin yhtiön muut velkasitoumukset. Sen etusija-asema on kuitenkin muita omaan pääomaan luettavia eria parempi. Hybridilainan korot maksetaan, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, päättää yhtiö mahdollisesta koron maksusta erikseen. Hybridivelan haltijoilla ei ole määräysvaltaa tai äänestysoikeutta yhtiökokouksessa.

Osinkopolitiikan mukaan Vapo Oy pyrkii jakamaan vuosittain keskimäärin 50 prosenttia emoyhtiön tilinpäätöksen osoittamasta vuosivoitosta, mikäli rahoituksen reunaehdot eivät vaaranna.

Nettovelkaantumisasasteet olivat seuraavat:

1000 eur	2018	2017
Korolliset velat	242 620	368 521
Korolliset saamiset	-3 383	-3 383
Rahavarat	-32 999	-95 495
Nettovelat	206 238	269 642
Oma pääoma yhteensä	347 900	339 718
Nettovelkaantumisaste (gearing)	59,3 %	79,4 %

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

1 000 eur	30.4.2018			30.4.2017		
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sopimus	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
Korkojohdannaisten, ei-suojauslaskentaa		-574	-574	386	-2 062	-1 676
Valuuttajohdannaisten, ei-suojauslaskentaa	236	-201	35	327	-15	312
Sähköjohdannaisten, ei-suojauslaskentaa	423	-445	-23	34	-661	-627
Päästöoikeusjohdannaisten, ei-suojauslaskentaa	1 442		1 442		-185	-185
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset	2 101	-1 221	880	747	-2 923	-2 176

1000 eur	2018	2017
Korkojohdannaisten nimellisarvo	40 000	195 000
Valuuttajohdannaisten nimellisarvo	81 963	96 795
Sähköjohdannaisten nimellisarvo	5 338	4 163
Päästöoikeuksien nimellisarvo	1 491	1 008
Lyhytaikaiset	128 793	296 966

Käyvän arvon hierarkia

Vapo määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon luokittelun seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1. Rahoitusinstrumentit, joille on olemassa markkinoilla julkisesti noteerattu hinta
- Taso 2. Instrumentit, joiden arvonmäärittämisessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja
- Taso 3. Instrumentit, joiden arvonmäärittämisessä suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä.

Taso 1 sisältää pörssinoteeratut osakkeet, taso 2 johdannaisten ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin.

1 000 eur	2017			2016				
	Yht.	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yht.	Taso 1	Taso 2	Taso 3
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Johdannaisten - ei suojauslaskentaa	2 101	0	2 101	0	747	0	747	0
Yhteensä	2 101	0	2 101	0	747	0	747	0
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Johdannaisten - ei suojauslaskentaa	-1 221	0	-1 221	0	2 923	0	2 923	0
Yhteensä	-1 221	0	-1 221	0	2 923	0	2 923	0

30. Tytäryhtiöt ja olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Seuraavassa taulukossa on esitetty tietoja konsernin tilinpäätöshetken mukaisesta rakenteesta

Pääasiallinen toimiala	Kotimaa	Kokonaan omistettujen tytäryritysten lukumäärä	
		2018	2017
Energialiiketoiminta	Suomi	4	4
Energialiiketoiminta	Ruotsi	1	1
Energialiiketoiminta	Viro	1	1
Energialiiketoiminta	Tanska	1	1
Kasvuturvelliiketoiminta	Suomi	1	1
Kasvuturvelliiketoiminta	Ruotsi	1	1
Kasvuturvelliiketoiminta	Viro	1	1
Kasvuturvelliiketoiminta	Espanja	1	1
Vesiensuojelu	Suomi	1	1

Pääasiallinen toimiala	Kotimaa	Osittain omistettujen tytäryritysten lukumäärä	
		2018	2017
Energialiiketoiminta	Suomi	1	1

Konsernilla on osakassopimukseen perustuen Piipsan Turve Oy:ssä todellinen määräysvalta, jonka perusteella yhtiö yhdistellään konserniin tytäryhtiönä.

Luettelo konsernin kaikista tytäryrityksistä on esitetty liitetiedossa 31 "Lähipiiritapahtumat"

Erittely olennaisista määräysvallattomien omistajien osuuksista konsernissa

1 000 eur	Määräysvallattomien omistajien osuus voitosta/tappiosta		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	
	2018	2017	2018	2017
Tytäryritykset, joissa on määräysvallattomien omistajien osuuksia, mutta jotka eivät yksittäin ole merkittäviä	44	-18	418	384
	0,3 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %

31. Vastuusitoumukset

1 000 eur	2018	2017
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut kiinnitykset (velkojen vakuudeksi)	0	0
Takaukset	19 741	20 948
Annetut pantit	0	4
Yhteensä	19 741	20 952
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	10 013	17 345
Muut vastuusitoumukset	0	0
Yhteensä	10 013	17 345
Muut vuokravastuut		
Seuraavan 1 vuoden aikana maksettavat	2 867	3 119
Myöhemmin maksettavat viiteen vuoteen asti	4 606	4 496
Myöhemmin maksettavat yli 5 vuotta	1 232	2 195
Yhteensä	8 705	9 810

Konserni on vuokrannut koneita ja laitteita, ajoneuvoja sekä atk-laitteita. Merkittävimmän osan sopimuksista muodostavat vuokratut tuotantokoneet ja -laitteet, joiden pääoma-arvot tilinpäätöshetkellä olivat 7,0 miljoonaa euroa. Hankinta-ajalla olevia sopimuksia ei ole. Vuokrasopimusten pituudet ovat

kymmenen vuotta. Sopimukseen sisältyy mahdollisuus, mutta ei velvollisuutta jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Vapo Oy on sijoittajana Nefco Carbon Fundissa. Rahastosta tulee päästövähennyksiä, joita voidaan käyttää päästöoikeus-velvoitteiden täyttämiseen.

Päästövähennemien ostovelvoitteet olivat tilinpäätöshetkellä 0,1 miljoonaa euroa.

Konsernilla on maanvuokrasopimuksia turvetuotantoa varten. Pinta-ala- ja vuosiperusteisia vuokraveloitteita oli tilikauden lopussa yhteensä 24,5 miljoonaa euroa.

Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2017 perusteella)		Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2017 perusteella)		Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2017 perusteella)	
	Sopimusten määrä	Sopimusten määrä		Sopimusten määrä	Sopimusten määrä			
2018	2 950 261	1 155	2033	504 377	287	2047	23 221	22
2019	2 880 574	1 097	2034	477 194	270	2048	22 190	18
2020	2 339 736	1 038	2035	271 016	184	2049	20 966	17
2021	2 320 764	993	2036	228 021	155	2050	19 716	16
2022	1 474 389	955	2037	211 223	146	2051	19 274	15
2023	1 323 307	685	2038	191 901	131	2052	14 972	7
2024	1 222 093	670	2039	182 246	125	2053	14 765	6
2025	1 175 065	636	2040	173 115	117	2054	14 765	6
2026	1 071 487	542	2041	93 496	55	2055	5 347	5
2027	1 023 442	517	2042	68 913	45	2056	5 347	5
2028	973 259	456	2043	56 653	38	2057	697	4
2029	887 139	447	2044	55 199	36	2058	697	4
2030	858 947	428	2045	32 313	31	2059	697	4
2031	633 901	374	2046	30 440	27	2060	697	4
2032	592 248	351						

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

	Vastuun enimmäismäärä 1 000 eur	Viimeinen tarkistusvuosi
Investointi valmistunut 2009	172	2018
Investointi valmistunut 2010	25	2019
Investointi valmistunut 2011	471	2020
Investointi valmistunut 2012	62	2021
Investointi valmistunut 012013-042014	58	2023
Investointi valmistunut 052014-042015	185	2024
Investointi valmistunut 052015-042016	420	2025
Investointi valmistunut 052016-042017	752	2026
Investointi valmistunut 052017-042018	3 706	2027
Yhteensä	5 850	

32. Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa

Vapo noudattaa osakeyhtiölain ja IAS24 velvoitteita lähipiiriliiketoimien seurannasta. Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär- ja osakkuusyhtiöt. Lähipiiriin luetaan myös konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat, hallinto-neuvostojen ja hallitusten jäsenet sekä

Vapo-konsernin johtoryhmän jäsenet. Edellä mainittujen henkilöiden puoliset ja avopuolisot sekä muut samassa taloudessa asuvat sukulaiset ovat myös lähipiirissä. Lähipiiriin voivat kuulua myös edellä mainittujen henkilöiden määräys- ja vaikutusvaltauyhteisöt.

Voidakseen seurata luotettavasti lähipiirin välisiä liiketoimia Vapo

ylläpitää konsernin lähipiirirekisteriä. Rekisteriin merkittävät tiedot saadaan lähipiiriin kuuluvilta henkilöiltä itseltään vuosittain. Rekisteri ei ole julkinen eikä tietoja luovuteta kolmansille osapuolille viranomaistahoja ja tilintarkastajaa lukuun ottamatta.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Omistusosuus %	Osuus äänivallasta %
Emoyhtiö Vapo Oy			
Kekkilä Oy	Suomi	100,00	100,00
Suo Oy	Suomi	100,00	100,00
Piipsan Turve Oy	Suomi	48,00	48,00
Forest BtL Oy	Suomi	100,00	100,00
Salon Energiantuotanto Oy	Suomi	100,00	100,00
Vapo Clean Waters Oy	Suomi	100,00	100,00
Neova AB	Ruotsi	100,00	100,00
AS Tootsi Turvas	Viro	100,00	100,00
Vapo A/S	Tanska	100,00	100,00
Vapo A/S	Tanska	100,00	100,00
Kekkilä Oy:n omistamat tytäryhtiöosakkeet:			
Hasselfors Garden AB	Ruotsi	100,00	100,00
Kekkilä Eesti Oü	Viro	100,00	100,00
Kekkilä Iberia S.L.	Espanja	100,00	100,00

Luettelo konsernin olennaisista osakkuus- ja yhteisyrityksistä on esitetty liitetiedossa 14 "Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä".

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä lähipiirisaamiset ja -velat

1 000 eur	2018	2017
Osakkuusyrietykset		
Myyntit	439	494
Ostot	-13	-924
Saamiset	33	39
Velat	238	213
Yhteisyritykset		
Myyntit	79	1 876
Ostot	-826	-1 252
Saamiset	18	15
Velat	125	328

Erittely johdon palkoista ja palkkioista on esitetty liitetietojen kohdassa 7 "Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut".

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet ja lainasaamiset

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä muusta johtoryhmästä.

Toimitusjohtajalle sekä Vapo Oy:n johtoryhmän jäsenillä on tulostavoitteisiin sidottu kannustepalkkio, joka on maksimissaan 20-40 prosenttia vuosipalkasta. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkkion pääasialliset määräytymisperusteet on sidottu Vapo-konsernin liikevoittoon ja kassavirtaan.

Hallituksen irtisanoessa toimitusjohtajan irtisanoisaika on 6 kuukautta ja lisäksi hän on oikeutettu 6 kuukauden

palkkaa vastaavaan korvaukseen. Toimitusjohtajan irtisanoituessa irtisanoisaika on 6 kuukautta.

Yhtiöllä ei ole käytössään optio-ohjelmia.

Toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan Työntekijän eläkelain mukainen vanhuuseläkkeen alaraja.

Konsernin johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja kuuluvat työntekijäin eläkelain mukaiseen eläkejärjestelmään. Tämän lisäksi he ovat oikeutettuja maksuperusteiseen ryhmälisäeläkevakuutukseen, johon Vapo maksaa vuosittain summan, joka vastaa

10 prosenttia vuotuisesta kokonaispalkasta (12 x kk-palkka) ilman bonuksia. Johtoryhmän jäsenet Yhtiö on tehnyt eläkeyhtiön kanssa sopimuksen mainituista lisäeläkeoikeuksista. Ylimmän johdon lisäeläkeohjelma suljettiin 23.11.2017, minkä vuoksi edellä mainitun ajankohdan jälkeen nimitettäville johtoryhmän jäsenille lisäeläkeoikeus ei enää kuulu sopimusehtoihin.

Ylimmältä johdolta ei ollut lainasäämisia 30.4.2018 ja 30.4.2017.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 eur	Liitetieto	5/2017- 4/2018	5/2016- 4/2017
LIKEVAIHTO	2	263 271	241 900
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-21 611	-19 262
Valmistus omaan käyttöön		3	7
Liiketoiminnan muut tuotot	3	5 079	8 805
Materiaalit ja palvelut	4	-94 469	-90 092
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	5	-25 209	-23 506
Poistot ja arvonalentumiset	6	-22 441	-21 592
Liiketoiminnan muut kulut	6	-90 004	-84 448
LIKEVOITTO		14 620	11 813
Rahoitustuotot	8	3 836	9 078
Rahoituskulut	8	-11 362	-15 109
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		7 094	5 782
Tilinpäätössiirrot	9	-2 803	2 278
Välittömät verot	10	-1 024	-2 401
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		3 267	5 659

Emoyhtiön tase

1 000 eur	Liitetieto	30.4.2018	30.4.2017
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	10 195	9 771
Aineelliset hyödykkeet	12	295 432	301 245
Sijoitukset	13	117 987	118 915
		423 614	429 931
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	14	54 957	83 348
Pitkäaikaiset saamiset	13	110 550	121 257
Lyhytaikaiset saamiset	16	43 891	48 220
Rahat ja pankkisaamiset		32 573	94 212
		241 970	347 037
VASTAAVAA		665 584	776 969
VASTATTAVAA			
Oma Pääoma			
Osakepääoma		50 456	50 456
Muut rahastot		30 096	30 096
Edellisten tilikausien voitto		172 385	170 726
Tilikauden voitto/tappio		3 267	5 659
Osingonjako		-4 000	-4 000
Oma pääoma yhteensä	17	252 204	252 938
Tilinpäätössiirtojen kertymä		61 461	59 262
Pakolliset varaukset	18	3 271	2 970
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19	257 683	266 186
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	19	5 680	5 860
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	20	43 176	148 459
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20	42 109	41 294
Vieras pääoma yhteensä		348 648	461 799
VASTATTAVAA		665 584	776 969

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 eur	30.4.2018	30.4.2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	3 267	5 659
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	22 441	21 592
Rahoitustuotot ja -kulut	7 526	6 031
Tuloverot	1 024	2 401
Muut oikaisut	1 575	-3 648
Oikaisut tilikauden tulokseen yhteensä	32 567	26 376
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) / vähennys(+)	28 391	20 491
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-56	6 000
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	295	-16 677
Varausten muutos	301	-303
Käyttöpääoman muutos yhteensä	28 931	9 511
Maksetut korot		
Maksetut korot	-10 783	-8 611
Saadut korot	3 610	4 216
Muut rahoituserät	6 011	2 930
Maksetut verot	146	-1 375
Liiketoiminnan rahavirta	63 748	38 696
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-21 478	-30 514
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	5 940	33 087
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0	0
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0	0
Luovutustulot pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista	0	3 592
Investoinnit muihin sijoituksiin	-10	0
Luovutustulot muista sijoituksista	7	7 769
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	4 289	7 294
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	3 840	8 348
Saadut osingot liiketoiminnasta	10	0
Investointien rahavirta	-7 402	29 576
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman ehtoisen lainan nosto	0	50 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-115 283	-1 271
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 497	815
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-27 020
Maksetut osingot	-4 000	-4 000
Maksetut konserniavustukset	-604	0
Rahoituksen rahavirta	-118 389	18 525
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	94 212	7 516
Rahavarojen muutos	-62 033	86 697
Rahavarat tilikauden lopussa	32 573	94 212
Rahavarat, muut järjestelyt	-395	0

Rahavarojen muutoksessa esitetään omalla rivillä fuusio yritysjärjestelyn rahavarat 395 teur

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Vapo Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolaian mukaisesti. Konserni on aloittanut kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisen raportoinnin 1.1.2006.

Ulkomaan rahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssien ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot on kirjattu rahoituksen kurssieroihin.

Valuuttariskien kattamiseksi tehdyt johdannaissopimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Johdannaisiin sisältyvä korkotekijä on jaksotettu sopimusajalle, ja taseen velkoja tai saamia suojaavien sopimusten kurssierot on kirjattu rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään kurssieroiksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suori-te. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, myönnettyt alennukset ja reklamaatiokorvaukset.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu käyttöomaisuuden myyntivoitot, vuokratuotot, tuotot myydyistä pääs-

töoikeuksista sekä saadut avustukset. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät käyttöomaisuuden myyntitappiot, päästöoikeuksien toteutuneet kulut sekä myynnin toimituskulut, luottotappiot ja maksetut myyntiprovisiot sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan tulosvaikutteisesti niiden syntymisvuonna.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä vuosittaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Käyttöomaisuus poistetaan hyödykkeen taloudelliseen käyttöaikaan perustuvien suunnitelman mukaisin tasapoistoin tai käytön mukaan lasketuin poistoin. Taloudelliset pitoajat aineettomille hyödykkeille ovat 5-10 vuotta ja aineellisille hyödykkeille 3-40 vuotta.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet käsitellään aineettomina oikeuksina, jotka arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien arvostushinta on nolla. Varaus päästöoikeuksiin palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Täten mahdollinen tulosvaikutus aiheutuu toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erosta.

Leasing

Emoyhtiön tilinpäätöksessä leasingmaksut on kirjattu vuosikuluksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno, ellei todennäköinen jälleenhankintameno tai luovutushinta ole sitä alhaisempi. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty FIFO-menetelmää käyttäen.

Vaihto-omaisuuden hankintameno sisällytetään myös siihen kohdistuva osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista, jotka kohdistetaan tuotteille tuotantoyksikön normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Turvetuotannon vaihto-omaisuus sisältää myyntivalmiiksi muokatut turvevarat eli turpeen myyntivaraston. Myyntikuntoon muokkaamattomat turvevarat käsitellään käyttöomaisuudessa turvesubstanssina, joka poistetaan käytön mukaan.

Verot

Tuloverot on kirjattu Suomen verolainsäädännön mukaisesti. Laskennalliset verosaamiset on esitetty liitetiedoissa.

2. Liikevaihto

1 000 eur	2018	2017
Suomi	260 638	237 393
Muut maat	2 633	4 507
Yhteensä	263 271	241 900

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 eur	2018	2017
Vuokratuotot	325	392
Avustukset ja julkiset tuet	213	255
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	2 840	5 946
Muut tuotot	1 700	2 213
Yhteensä	5 078	8 805

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 eur	2018	2017
Ostot tilikauden aikana	-47 633	-46 572
Varaston muutos	-6 849	-1 211
Ulkopuoliset palvelut	-39 987	-42 308
Yhteensä	-94 469	-90 092

5. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

1 000 eur	2018	2017
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-20 631	-19 134
Eläkekulut	-3 545	-3 335
Muut henkilösivukulut	-1 033	-1 037
Yhteensä	-25 209	-23 506

Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut		
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	307	518
Hallituksen jäsenet	229	191
Hallintoneuvoston jäsenet	37	36
Muut johtoryhmän jäsenet	1 411	1 138
Yhteensä	1 984	1 884

Henkilöstön määrä		
Tilikauden aikana keskimäärin	368	360

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 eur	2018	2017
Aineettomat oikeudet	-2 306	-1 610
Rakennukset ja rakennelmat	-1 424	-1 567
Koneet ja kalusto	-10 763	-10 026
Muut aineelliset hyödykkeet	-7 034	-6 637
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 527	-19 840
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-914	-1 752
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-22 441	-21 592

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 eur	2018	2017
Vuokrat	-6 102	-8 436
Myyntirahdit	-37 994	-34 556
ICT- ja muut palvelut	-14 118	-12 886
Ulkopuoliset kuljetukset	-8 862	-7 785
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-1 344	-4 554
Tilintarkastusmenot, varsinainen tilintarkastus	-112	-111
Tilintarkastusmenot, muut asiantuntijapalvelut	-4	0
Tilintarkastusmenot, veroneuvonta	-48	-80
Tilintarkastusmenot yhteensä	-164	-190
Muut kulut	-21 420	-16 041
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-90 004	-84 448

8. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 eur	2018	2017
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	10	0
Osinkotuotot muilta	0	0
Tuotot osuuksista	10	0
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	3 505	3 838
Korkotuotot muilta	91	369
Muut rahoitustuotot muilta	179	399
Muut korko- ja rahoitustuotot	3 775	4 605
Korkokulut konserniyrityksille	-324	-81
Korkokulut muille	-10 159	-9 736
Muut rahoituskulut muille	-618	-918
Muut korko- ja rahoituskulut	-11 102	-10 736
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-7 317	-6 130
Valuuttakurssivoitot	51	4 472
Valuuttakurssitappiot	-10	-4 373
Rahoituksen kurssierot	41	99

9. Tilinpäätössiirrot

1 000 eur	2018	2017
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	75	-744
Rakennukset ja rakennelmat	283	1 337
Koneet ja kalusto	-257	2 639
Muut aineelliset hyödykkeet	-2 300	-1 274
Yhteensä	-2 199	1 958
Annetut konserniavustukset	-604	0
Vapaaehtoisten varausten muutos		
Jälleenhankintavarausten käyttö		320
Yhteensä	0	320

10. Välittömät verot

1 000 eur	2018	2017
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 040	-2 413
Aikaisempien tilikausien verot	16	12
Yhteensä	-1 024	-2 401

11. Aineettomat hyödykkeet

1 000 eur	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2017	28 894	1 788	721	31 403
Lisäykset	246		2 659	2 905
Vähennykset			-174	-174
Siirrot erien välillä	1 058		-1 058	0
Hankintameno 30.4.2018	30 197	1 788	2 148	34 134
Kertyneet poistot 1.5.2017	-21 409	-224		-21 633
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0
Tilikauden poisto	-2 235	-71		-2 306
Kertyneet poistot 30.4.2018	-23 643	-295	0	-23 939
Kirjanpitoarvo 30.4.2018	6 554	1 493	2 148	10 195

1 000 eur	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	24 191	1 713	1 134	27 037
Lisäykset	740	76	4 067	4 883
Vähennykset	-517			-517
Siirrot erien välillä	4 480		-4 480	0
Hankintameno 30.4.2017	28 894	1 788	721	31 403
Kertyneet poistot 1.5.2016	-20 014	-90		-20 104
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	81			81
Tilikauden poisto	-1 476	-134		-1 610
Kertyneet poistot 30.4.2017	-21 409	-224	0	-21 633
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	7 486	1 564	721	9 771

12. Aineelliset hyödykkeet

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2017	37 515	43 655	213 509	283 562	41 418	619 658
Lisäykset	231		1 126	33	17 183	18 573
Vähennykset	-1 503	-757	-166	-1 996	-956	-5 378
Siirrot erien välillä		3 836	18 884	18 434	-41 154	0
Hankintameno 30.4.2018	36 243	46 734	233 352	300 033	16 492	632 853
Kertyneet poistot 1.5.2017	-520	-26 313	-151 792	-139 788		-318 413
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		433	123	570		1 126
Tilikauden poisto		-1 806	-11 255	-7 073		-20 135
Arvonlennukset						0
Kertyneet poistot 30.4.2018	-520	-27 687	-162 924	-146 291		-337 422
Kirjanpitoarvo 30.4.2018	35 723	19 047	70 428	153 742	16 492	295 432

1 000 eur	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	39 415	53 130	215 196	286 658	41 569	635 968
Lisäykset	240	17	3 536	-317	22 156	25 631
Vähennykset	-2 140	-10 693	-10 956	-17 673	-479	-41 942
Siirrot erien välillä		1 201	5 733	14 893	-21 827	0
Hankintameno 30.4.2017	37 515	43 655	213 509	283 562	41 418	619 658
Kertyneet poistot 1.5.2016	-351	-30 912	-143 196	-138 126		-312 585
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		6 659	2 518	4 978		14 154
Tilikauden poisto		-2 059	-11 114	-6 641		-19 814
Arvonlennukset	-168					-168
Kertyneet poistot 30.4.2017	-520	-26 313	-151 792	-139 788	0	-318 413
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	36 995	17 342	61 717	143 773	41 418	301 245

13. Sijoitukset

1 000 eur	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2017	117 307	898	711	118 915
Lisäykset			10	10
Lisäykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt				0
Vähennykset	-663	-250	-25	-939
Vähennykset yritysjärjestelyt				0
Vähennykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt				0
Arvon alentumiset				0
Kirjanpitoarvo 30.4.2018	116 643	648	696	117 987

1 000 eur	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.5.2016	117 307	7 962	7 983	133 251
Lisäykset				0
Lisäykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt				0
Vähennykset		-7 064	-7 272	-14 336
Vähennykset yritysjärjestelyt				0
Vähennykset konsernin sisäiset yritysjärjestelyt				0
Arvon alentumiset				0
Kirjanpitoarvo 30.4.2017	117 307	898	711	118 915

14. Vaihto-omaisuus

1 000 eur	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	16 586	23 436
Keskeneräinen tuotanto	7 958	7 085
Valmiit tuotteet	30 207	52 691
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	205	137
Vaihto-omaisuus yhteensä	54 957	83 348

15. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 eur	2018	2017
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	107 367	118 073
Lainasaamiset muilta	3 183	3 183
Yhteensä	110 550	121 257

16. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 eur	2018	2017
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	1 076	1 014
Lainasaamiset	7 231	11 071
Siirtosaamiset	33	88
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	34	45
Siirtosaamiset	0	17
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	28 771	28 226
Lainasaamiset	200	200
Siirtosaamiset	4 334	5 292
Muut saamiset	2 211	2 267
Yhteensä	43 891	48 220
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Jaksotetut verot	0	531
Muut siirtosaamiset myynneistä	2 184	2 487
Muut siirtosaamiset kuluista	2 150	2 274
Yhteensä	4 334	5 292

17. Oma pääoma

Sidottu oma pääoma

1 000 eur	2018	2017
Osakepääoma	50 456	50 456
SIDOTTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.	50 456	50 456

Vapaa oma pääoma

1 000 eur	2018	2017
Muut rahastot	30 096	30 096
Voittovarot tilikauden alussa	172 385	170 726
Osingonjako	-4 000	-4 000
Tilikauden voitto	3 267	5 659
VAPAA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 30.4.	201 748	202 481
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista		
Edellisten tilikausien voitto	168 385	166 726
Tilikauden voitto/tappio	3 267	5 659
- aktivoituneet kehittämismenot keskeneräisissä	-1 595	0
VOITONJAKOKELPOISET VARAT	170 057	172 385

18. Pakolliset varaukset

1 000 eur	2018	2017
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus	3 271	2 970
Yhteensä	3 271	2 970

19. Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 eur	2018	2017
Joukkovelkakirjalainat	79 039	158 975
Oman pääoman ehtoiset lainat	50 000	50 000
Lainat rahoituslaitoksilta	112 314	40 881
Lainat saman konsernin yrityksiltä	16 331	16 331
Liittymismaksut	4 966	5 014
Saadut ennakot	714	846
Yhteensä	263 363	272 046

Pitkäaikaisten korollisten velkojen lyhennysohjelma (kalenterivuositain)

1 000 eur	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ->	Yht
Joukkovelkakirjalainat	10 000	0	0	0	0	80 000	90 000
Pääomalainat	0	0	0	0	5 000	0	5 000
Rahalaitoslainat	0	60 000	50 000	0	0	2 315	112 315
Rahoitusleasing-velat	1 774	1 789	1 804	1 819	1 834	21 652	30 672
Yhteensä	11 774	61 789	51 804	1 819	6 834	103 967	237 987

20. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 eur	2017	2016
Vaihtovelkakirjalainat	10 000	0
Lainat rahoituslaitoksilta	0	125 000
Saadut ennakot	4 830	7 967
Ostovelat	14 016	14 365
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	735	566
Muut velat	33 176	23 246
Siirtovelat	467	34
Velat omistusyhteisyrityksille:		
Ostovelat	0	4
Saadut ennakot	0	18
Muut velat	238	213
Muut velat	9 482	6 189
Siirtovelat	12 341	12 150
Yhteensä	85 285	189 753

21. Vastuusitoumukset

1 000 eur	2018	2017
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	15 128	16 349
Annetut pantit	0	0
Yhteensä	15 128	16 349
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	10 013	10 752
Muut vastuusitoumukset	0	0
Yhteensä	10 013	10 752
Muut vastuusitoumukset		
Johdannaissopimukset	123 090	290 216
Vastuusitoumukset osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset	0	0
Muut vuokravastuut		
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	2 136	2 434
1-5 vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	3 544	3 884
Myöhemmin erääntyvät vuokravastuut	1 695	2 157
Yhteensä	7 374	8 475

Emoyhtiö on sijoittajana Nefco Carbon Fundissa. Rahastosta tulee päästövähennemiä, joita voidaan käyttää päästöoikeus-velvoitteiden täyttämiseen. Päästövähennemien ostovelvoitteet olivat tilinpäätöshetkellä 0,1 miljoonaa euroa.

Emoyhtiöllä on maanvuokrasopimuksia turvetuotantoa varten. Pinta-ala- ja vuosiperusteisia vuokravastuita oli tilikauden lopussa yhteensä 11,3 miljoonaa euroa.

Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä	Maksu- vuosi	Vuokran määrä (vuoden 2016 perusteella)	Sopimusten määrä
2018	971 654	1032	2032	326 211	278	2046	30 440	27
2019	913 111	976	2033	275 330	215	2047	23 221	22
2020	891 667	938	2034	250 337	199	2048	22 190	18
2021	872 998	894	2035	181 931	140	2049	20 966	17
2022	849 014	859	2036	138 936	111	2050	19 716	16
2023	722 671	591	2037	122 138	102	2051	19 274	15
2024	675 749	577	2038	102 816	87	2052	14 972	7
2025	644 057	544	2039	93 161	81	2053	14 765	6
2026	563 841	455	2040	85 986	74	2054	14 765	6
2027	515 795	430	2041	68 174	50	2055	5 347	5
2028	472 533	371	2042	45 830	42	2056	5 347	5
2029	454 201	364	2043	39 657	37	2057	697	4
2030	428 180	346	2044	38 203	35	2058	697	4
2031	365 831	300	2045	32 313	31	2059	697	4

Muut taloudelliset vastuut

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana.

	Vastuun enimmäismäärä 1 000 eur	Viimeinen tarkistusvuosi
Investointi valmistunut 2009	115	2018
Investointi valmistunut 2010	15	2019
Investointi valmistunut 2011	97	2020
Investointi valmistunut 2012	62	2021
Investointi valmistunut 012013-042014	54	2023
Investointi valmistunut 052014-042015	153	2024
Investointi valmistunut 052015-042016	413	2025
Investointi valmistunut 052016-042017	684	2026
Investointi valmistunut 052017-042018	3 704	2027
Yhteensä	5 297	

Yhtiö on sitoutunut hankkimaan Peatmax Oy:ltä tuotteita 19,5 miljoonalla eurolla ja palveluja 8,6 miljoonalla eurolla periodilla 1.9.2013-31.8.2018. Tilikauden loppuun mennessä kertyneitä hankintoja oli yhteensä 22,4 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

EBITDA	=	Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset +/- Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksista	
Käyttöpääoma	=	Vaihto-omaisuus + Toimialojen korottomat saatavat - Korottomat velat	
Sidottu pääoma	=	Toimialojen käyttöomaisuus + Käyttöpääoma	
Sidotun pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{Liikevaihto liukuva 12kk}}{\text{Sidottu pääoma (keskimäärin)}}$	
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROIC)	=	$\frac{\text{Liikevoitto liukuva 12kk}}{\text{Sidottu pääoma (keskimäärin)}} \times 100$	X 100
Oman pääoman tuotto %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja liukuva 12kk - tuloverot}}{\text{(Oma pääoma + määräysvallattomat omistajat) keskimäärin}}$	X 100
Maksuvalmius	=	$\frac{\text{Lyhytaikaiset korottomat saatavat}}{\text{Lyhytaikaiset korottomat velat}}$	
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma + määräysvallattomat omistajat + pääomalaina X 100}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - korolliset lainasaamiset - rahavarat	
Nettovelkaantumisaste %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma + määräysvallattomat omistajat}}$	X 100
Vapaa kassavirta ennen veroja	=	EBITDA +/- käyttöpääoman muutos - nettoinvestoinnit	
Tulos / osake	=	Emoyhtiön omistajien osuus tuloksesta / Osakkeiden lukumäärä	
Oma pääoma / osake	=	Emoyhtiön omistajien oma pääoma / Osakkeiden lukumäärä	
Osinko j/ osake	=	Tilikauden osingonjako / Osakkeiden lukumäärä	
Osinko / tulos %	=	100 * osinko/osake / tulos/osake	

Milj. euroa	04/2014	04/2015	04/2016	04/2017	04/2018
Liikevaihto	847,4	486,9	459,8	392,1	419,8
Kasvu %	29,8	0,0	-5,6	-5,0	7,1
Käyttökate EBITDA	110,8	74,7	43,1	56,9	61,1
% liikevaihdosta	13,1	15,3	9,4	14,5	14,5
Poistot	-54,2	-39,3	-35,0	-35,6	-35,7
Arvonalentumiset	-3,8	-0,7	-0,8	-2,4	-0,9
Liikevoitto EBIT	50,0	36,9	8,6	20,0	26,3
% liikevaihdosta	5,9	7,6	1,9	5,1	6,3
Liikevoitto ennen arvonalentumisia	53,9	37,6	9,4	22,4	27,2
% liikevaihdosta	6,4	7,7	2,1	5,7	6,5
Nettorahoituserät	-17,2	-13,5	-9,7	-9,8	-6,0
Voitto/tappio ennen veroja	32,9	23,3	-1,1	10,2	20,3
Verot	-10,2	-3,6	-3,4	-2,0	-2,7
Tilikauden tulos	22,7	19,8	-4,4	8,1	17,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,8	5,4	1,2	3,0	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto ennen arvonalentumisia %	4,4	5,5	1,4	3,4	4,4
Sidottu pääoma keskimäärin	671,4	687,0	695,8	656,9	613,2
Sid. pääoman kiertonopeus (liikevaihto / sid. pääoma keskimäärin)	0,9	0,7	0,7	0,6	0,7
Käyttöpääoma keskimäärin	130,4	164,3	163,4	138,1	112,6
Käyttöpääoma keskimäärin % liikevaihdosta	15,4	33,7	35,5	35,2	26,8
Sidottu pääoma vuoden lopussa	659,4	713,2	669,8	633,9	578,9
Käyttöpääoma vuoden lopussa	144,2	176,9	140,2	125,6	88,0
Bruttoinvestoinnit	65,0	88,4	38,5	39,6	31,5
% liikevaihdosta	7,7	18,1	8,4	10,1	7,5
Bruttoinvestoinnit / poistot	1,2	2,3	1,1	1,1	0,9
Käyttökate	110,8	74,7	43,1	56,9	61,1
+/- Käyttöpääoman muutos	-27,4	-32,7	39,6	14,7	37,6
- Nettoinvestoinnit	-21,6	-67,1	-21,9	1,6	-25,2
Vapaa kassavirta ennen veroja	61,9	-25,1	60,7	73,2	73,4
Taseen loppusumma	786,9	838,2	795,0	812,4	697,5
Oma pääoma	305,2	304,4	288,2	339,7	347,9
Oma pääoma keskimäärin	300,5	297,4	296,1	313,0	341,8
Korolliset velat	340,2	408,1	384,5	368,5	242,6
Korolliset nettovelat	329,0	393,1	366,6	269,6	206,2
Omavaraisuusaste %	40,2	37,8	37,6	43,0	51,2
Nettovelkaantumisaste %	110,3	128,7	127,2	79,4	59,3
Korollinen nettovelka/käyttökate	4,4	5,3	8,5	4,7	3,4
Maksuvalmius	2,5	3,2	2,9	4,4	2,8
Oman pääoman tuotto %	1,3	6,6	-1,5	2,6	5,2
Osingonjako	12,0	12,0	4,0	4,0	0,0
Osinko % tuloksesta *	52,9	64,8	-91,1	49,4	0,0
Henkilöstö keskimäärin	1 091	961	914	773	758
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Osakkeiden lukumäärä	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Tulos/osake, euroa *	756	617	-146	271	586
Oma pääoma/osake, euroa	9 763	10 106	9 571	11 311	11 583
Osinko/osake, euroa	400	400	133	133	0

* = emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tuloksesta

Huom! Tilikausi 1.1.2013-30.4.2014 16 kk

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Vantaalla 25. päivänä kesäkuuta 2018

Vapo Oy:n hallitus

Jan Lång
puheenjohtaja

Markus Tykkyläinen
varapuheenjohtaja

Risto Kantola

Tuomas Hyyryläinen

Pirita Mikkanen

Minna Pajumaa

Minna Smedsten

Juhani Järvelä

Vesa Tempakka
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä kesäkuuta 2018

KPMG Oy Ab

Ari Eskelinen
KHT